Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 166 (8656). ● 30 август, 1985 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ МЕҲНАТ ОДИМЛАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, республика саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот реализация қилиш 1985 йил январь — август ойлари планини муддатидан аввал, 29 август куни бажардилар.

Нефть қазиб чиқариш, бир қанча турдаги машинасозлик маҳсулотлари, пойабзал, ўсимлик ёғи ва бошқа моллар ишлаб чиқариш юзасидан январь—август ойлари планининг ошириб бажарилиши кутилмоқда.

(ЎзТАГ).

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

МАШИНАБОП ДАЛАЛАР

БЕКОБОД районидаги «Ленинград» совхозининг Йўлдош Тўқмирзаев бошқарувчилик қилаётган 2-бўлим пахтакорлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида 380 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 20 центнер ўрнига 25 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Бу маррани эгаллаш учун улар ғўза парваришини уюшқоқлик билан давом эттиришмоқда.

— Биз бу йил асосий ҳосилни машиналар ёрдамида териб олишни режалаганмиз, — дейди бўлим бошқарувчиси. — Шунинг учун ҳам барча агротехник тадбирларни шунга мослаб ташкил эттик. Ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиришга ҳаракат қилдик. Айни кунларда ғўза қатор ораларига сўнгги бор ишлов берилмоқда.

Ҳақиқатан ҳам чўлқуварлар даласида бўлсангиз ғўзаларнинг дуркун ривожланиб, мўл ҳосил тўпланаётганлигининг гувоҳи бўласиз.

Коллективнинг М. Ҳамдамов, Х. Мусаев, Т. Отахонов, А. Айтимбетов, М. Қўқонов сингари механизаторлари ғўза қатор ораларига ўз вақтида ишлов бермоқдалар. Я. Нормуродов, А. Абдурасулов, Ҳ. Тожибоев, З. Абдуқодиров, Қ. Эшбоев, Х. Нажмиддинов, Ў. Урозалиев каби сувчилар эса экинни оби-тобида сувга қондирмоқдалар.

Бўлимда ғўза парвариши билан биргаликда йиғим-теримга ҳам пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Барча терим агрегатлари ва бошқа техника воситалари мавсумга барвақт шай қилиб қўйилган.

Р. ЭСОНОВ.

ГАЗЕТАНИНГ БУГУНГИ СОНИГА ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

2 МИЛЛИОН 680 МИНГ СЎМЛИК ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

ЯНГИЙЎЛ. Шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари беш кундан бери сентябрь ойи ҳисобига маҳсулот реализация қилмоқдалар.

Ун, қишлоқ хўжалик деталлари, қурилиш-йўл машиналари ремонти заводлари биринчилар қатори саккиз ойлик планни бажардилар.

Янгийўллик саноатчилар ой охиригача саккиз ойлик планга қўшимча равишда 2 миллион 680 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишни мўлжаллаётирлар.

КУНЛИГИ 239 ТОННА

ГУЛБАҲОР. Янгийўл район хўжаликларида каноп ўрими жадал давом этяпти.

Ўтган куни лубчилар канопни қайта ишлаш корхонасига 239 тонна «кўк олтин» етказиб бердилар. Мавсум бошидан бери қабул пунктларига 1118 тонна каноп пояси топширилди.

Қимматли техника экинини ўриб-йиғиб олишда «Коммунизм» колхозининг аъзолари намуна кўрсатмоқдалар. Қисқа вақт ичида хўжаликдаги канопзорларнинг ярмиси ўриб бўлинди. Лубчилар қабул пунктларига 555 тонна хом ашё топширдилар.

Бу йил район хўжаликлари давлатга 16 минг 660 тонна каноп пояси топширишга қарор қилганлар.

МАКТАБ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

ЧИНОЗ. К. Маркс номли колхоз меҳнаткашларининг фарзандлари янги ўқув йилини янги мактабда бошлайдилар.

Бу ерда 6-механизациялашган кўчма колонна коллективи 1150 ўринли мактаб қурилишини ниҳоясига етказди.

Бинокорлар ўқувчиларнинг пухта билим олишлари учун ҳамма шароитларни яратганлар. Янги мактабда барча фанларни кабинет усулида ўқитиш имконияти бўлади. Бу ўқув даргоҳида ўқувчилар ошхонаси, спорт зали, устахона, кўплаб лабораториялар ҳам бор. Ҳозир мактабни жиҳозлаш ишлари тугалланяпти.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси навбатдаги мажлисида республикада қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини янада оширишнинг баъзи масалалари кўриб чиқилди. Область ва район партия комитетларига, совет органларига, агросаноат комплекси министрликлари ва идораларига қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини интенсивлаш, ер-сув ва моддий-техника ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш, пахта, дон ҳосилдорлигини ошириш, чорвачилик маҳсулдорлигини ўстириш соҳасидаги ишларни кучайтириш таклиф этилди. Дон ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларини ўриб, йиғиб олишни жадаллаштириш, етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик, пахта териш кампаниясига тайёргарлик ишларини тезроқ ниҳоясига етказиш, ғўзани ўз вақтида дефолиация қилиш, тайёрлаш корхоналари тармоғини тартибга келтириш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошириш вазифаси қўйилди.

Озуқа тайёрлашда баъзи партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари аҳволи кўриб чиқилди. Деҳқонобод, Қоракўл, Навоий, Урганч, Калинин, Фарғона район партия комитетларининг биринчи секретарларига уларнинг бу соҳадаги фаолияти қониқарсиз эканлиги кўрсатиб ўтилди ва бир ойлик муддат ичида белгиланган топшириқларни бажариш таклиф этилди.

Партия ташкилотларига деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларни бажариш учун агросаноат комплекси меҳнатчиларининг социалистик мусобақасини кенг авж олдириш, план интизомига оғишмай риоя қилишда раҳбарлар ва мутахассисларга талабчанликни кучайтириш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг меҳнаткашларнинг хатлари ва оғзаки илтимосномаларини кўриб чиқишни яхшилаш тўғрисидаги талабларини бажариш юзасидан Қашқадарё область партия ташкилотининг фаолияти тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Марказий Комитет Бюроси область партия комитетидан хатлар билан ишлашни такомиллаштириш юзасидан партия қарорларининг сўзсиз бажарилиши учун партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари раҳбарларининг шахсий масъулиятини кучайтиришни талаб қилди. Белгиланган тартибни бузаётган, меҳнаткашларнинг сигналларига, уларни қабул қилишга расмиятчилик-бюрократик муносабатда бўлиш, сансалорликка йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан қаттиқ жазо чоралари кўриш керак. Социал-маиший масалаларни ўз вақтида ҳал этишга, кун сайин сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришга, аҳолининг шикоятларини келтириб чиқараётган сабаб ва шароитларни бартараф этишга алоҳида эътибор бериш керак.

Республикада лекция пропагандасини янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилинди. Лекция пропагандаси кишиларда марксча-ленинча дунёқарашни, партияга ва Ватанга садоқатни шакллантиришга амалий таъсир кўрсатиши, омманинг сиёсий онглилиги ва меҳнат активлигини оширишга кўмаклашиши, КПСС ўртага қўяётган вазифаларга оператив ёндашиши, ҳаёт билан, социал-иқтисодий тараққиёт проблемаларини ҳал этиш билан, интизомни, уюшқоқликни, тартибни мустаҳкамлаш билан чамбарчас боғланиши керак.

1984-1985 йилларнинг қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасига якун ясалди. Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига меҳнат коллективларининг куч-ғайратини ҳар бир хўжаликнинг резервларидан тўлароқ фойдаланиш, озуқа жамғариш юзасидан зарур чоралар кўриш, чорвачилик фермалари ва комплексларини қишга сифатли тайёрлашга сарфлаш таклиф этилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг қарори эълон қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси мажлисида хўжаликка партиявий раҳбарлик, ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг бошқа баъзи масалалари ҳам кўриб чиқилди.

ФЕРМА НАЗОРАТЧИЛАРИНИНГ БУРЧИ

Областимиз чорвачилик фермалари ва комплексларида 300 дан ортиқ группа ва халқ контроли постлари ишлаб турипти. Улар сафига 1500 дан ортиқ назоратчи бирлашган. Ҳозир колхоз ва совхозлар халқ контроли бош группалари раислари, сут-товар фермалари цех халқ контроли группалари раҳбарларининг бўлиб ўтаётган кенгашларида Озиқ-овқат программасини ҳал этиш, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорлари асосида жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан халқ назоратчилари олдида турган вазифалар атрофлича муҳокама қилинмоқда.

Калинин район халқ контроли активлари йиғилишини район партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Хайдуров очди. Район халқ контроли комитети раиси А. Шодмонов колхоз-совхоз назоратчиларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари чорва қишловига ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўриш зарурлигини алоҳида уқтирдилар. Сўзга чиққан Калинин номли колхоз халқ контроли бош группаси раиси С. Мирзаев, Оржоникидзе номли колхоз халқ контроли бош группаси раиси Х. Нурматов, «Текстильщик» ёрдамчи хўжалиги халқ контроли бош группаси раиси А. Мўминова ва бошқалар чорва моллари бошини кўпайтириш ва уларни сақлаб қолиш, чорва қишловини беталафот ўтказиш соҳасидаги вазифалар тўғрисида гапирдилар, камчиликларни танқид қилдилар.

Кенгашда область халқ контроли комитетининг раиси Б. С. Камолов нутқ сўзлади.

* * *

Колхоз ва совхозлар халқ контроли бош группалари раислари, ферма ва комплекслар цех халқ контроли группалари раҳбарларининг шу мавзудаги йиғилишлари Бўстонлиқ, Ғалаба, Оржоникидзе, Паркент ва Пискент районларида ҳам бўлиб ўтди.

КАТТАЛАРГА ЁРДАМ БЕРМОҚДАЛАР

Тошкент область Калинин районидаги 31-мактабда ўзига хос лаборатория ташкил қилинди. Лаборатория ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасининг юқори синф ўқувчиларидан иборат бўлиб, улар Охунбобоев номли совхоз чорвадорларига наслли қўйлар етиштиришда ёрдам бермоқдалар. Ўқувчиларга 465 бош қўй бириктиб қўйилган. Улар жониворларни парвариш қиладилар, сермаҳсул отарлар тузишда хўжаликка кўмаклашадилар.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Область партия комитети бюросининг кеча бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида Октябрь район партия комитетининг КПСС Марказий Комитети апрель (1985 йил) Пленуми қарорларига мувофиқ энг сўнгги фан-техника ютуқларидан фойдаланиш асосида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтириш бўйича иши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Райондаги бошланғич партия ташкилотлари бу соҳада муайян иш олиб бораётганликлари таъкидлаб ўтилди. Шу билан бир қаторда мазкур молларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Райондаги саноат корхоналаридан тўрттаси ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш бўйича беш йиллик топшириқларини, иккитаси — меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча арзонлаштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини, ҳар икки корхонадан биттаси — молларни турлари бўйича етказиб бериш топшириқларини бажара олмаяпти.

Район партия комитети меҳнат коллективларини мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланишга етарлича сафарбар этмаяпти. Биргина шу сабабли районда белгилангандан 1 миллион сўмликдан кўпроқ халқ истеъмоли моллари кам ишлаб чиқарилди.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари хўжалик раҳбарларига зарур даражада талабчанлик қилмаяптилар, уларнинг ишлаб чиқаришга фан-техника ютуқларини жорий этиш учун шахсий масъулиятларини оширишга етарлича эътибор бермаяптилар.

Район партия комитетининг бюросида қатор корхона ва бирлашмалар партия ташкилотлари ҳамда раҳбарларининг буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш масалалари бўйича ҳисоботлари кўп марта тингланди. Бироқ қабул қилинган қарорлар зарур ташкилотчилик ишлари билан мустаҳкамланмади. Район партия комитети бошланғич партия ташкилотларининг социалистик мусобақани ташкил этишдаги, ишчи ва хизматчиларнинг ижодий активлигини халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни интенсивлашга жалб этишдаги ролини етарлича ошираётгани йўқ.

Ушбу масала бўйича қабул қилинган қарорда область партия комитетининг бюроси Октябрь район партия комитети зиммасига кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, корхоналар раҳбарларининг, барча меҳнаткашларнинг куч-ғайратини ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишга, мавжуд қувватлардан ва уларнинг янги ишга туширилаётганларидан фойдаланишни яхшилашга, корхоналарни реконструкциялаш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантиришга, прогрессив технологиялар, юксак самарали машина ва ускуналарни жорий этишга, шу асосда юқори сифатли халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга эришишга қаратиш вазифасини юклади.

Тошкент шаҳри аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка билан таъминлашни тубдан яхшилаш чоралари тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Кейинги йилларда мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, тармоқ моддий базасини ривожлантириш юзасидан кўрилган чоралар Тошкент шаҳрига картошка, сабзавот-полиз маҳсулотлари, мева ва узум етказиб беришни кўпайтириш имконини берди. Шу билан бир қаторда бу соҳадаги ишларнинг аҳволи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга тўлиқ жавоб бермайди.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область план комиссияси, мева-сабзавот маҳсулотлари агросаноат бирлашмаси, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Сортсемовощ», «Ташоблсельхозтехника», «Ташоблсельхозхимия» область бирлашмалари, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича область инспекциясига Тошкент шаҳри аҳолисини картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш вазифасига энг муҳим сиёсий ва хўжалик вазифаси сифатида қараш, қишлоқ хўжалик, тайёрлов ва савдо корхоналари ҳамда ташкилотлари томонидан мазкур маҳсулотларни белгиланган турлари бўйича ва юқори сифатли қилиб етказиб беришлари ҳамда республика пойтахтида бу маҳсулотлар билан намунали савдо қилинишини ташкил этишларига эришиш учун собитқадамлик билан иш олиб бориш таклиф этилди. Шу мақсадда юқорида кўрсатилган ташкилотларга мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан комплекс ташкилий-техникавий тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, картошка, сабзавот ва полиз маҳсулотлари, мева, узум ҳосилдорлигини янада ошириш, бу маҳсулотлар етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришга эришиш вазифаси топширилди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда иш вақти йўқотилишини камайтириш бўйича область жамоатчилик кўригининг 1985 йил биринчи ярми якунлари муҳокама қилинди. Тошкент, Янгийўл, Наримонов шаҳарлари, Бўка, Бўстонлиқ, Тошкент, Куйбишев, Ҳамза, Ленин районларининг ташкилий комитетлари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда кадрлар қўнимсизлигини камайтириш бўйича ижобий иш олиб бормоқдалар. Шу билан бир қаторда умуман область бўйича иш вақти йўқотилиши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан кўпайди.

Олмалиқ шаҳар, Оҳангарон, Бекобод, Коммунистик, Янгийўл, Чилонзор, Октябрь, Киров районлари партия комитетларининг эътибори коллективларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш бўйича етарлича тарбиявий ишлар олиб борилмаётганлигига қаратилди.

Область партия комитети бюроси шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари зиммасига ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг кўрикни ўтказишда янада активроқ иштирок этишларини таъминлаш вазифасини юклади.

Область партия комитети бюросининг мажлисида бошқа масалалар ҳам муҳокама этилиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШГА—ДОИМИЙ ЭЪТИБОР

ОЗУҚА ЖАМҒАРИШ: ИЛҒОРЛАР ВА ҚОЛОҚЛАР

26 августгача бўлган маълумот

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — тайёрланган жами ем-хашак озуқа бирлиги ҳисобида, учинчи устун — шу жумладан ҳар бош қора мол ҳисобига, тўртинчи устун — тайёрланган жами дағал озуқа, бешинчи устун—бостирилган силос, олтинчи устун — тайёрланган ўт уни (планга нисбатан процент ҳисобида).

Ғалаба	76,0	72,0	83,2	45,7	77,5
Бўка	72,0	70,0	88,7	57,6	63,3
Коммунистик	71,0	72,0	79,2	96,3	45,5
Янгийўл	67,0	71,0	87,7	62,3	75,9
Бекобод	67,0	66,0	84,3	43,7	63,9
Паркент	64,0	79,0	79,5	53,6	12,1
Пискент	62,0	63,0	85,7	48,6	16,0
Оққўрғон	60,0	57,0	86,6	26,0	84,0
Чиноз	59,0	65,0	85,0	33,7	34,4
Ўрта Чирчиқ	59,0	59,0	82,9	31,5	51,8
Бўстонлиқ	55,0	60,0	70,4	11,1	65,6
Оҳангарон	49,0	54,0	65,3	31,3	85,5
Тошкент	45,0	46,0	83,8	9,8	31,7
Оржоникидзе	44,0	43,0	80,3	27,5	71,5
Калинин	39,0	43,0	61,3	17,4	45,6
Область бўйича:	57,0	60,0	78,0	38,4	58,4

ОБЛАСТЬ статистика органлари кейинги ой давомида дағал ва ширали озуқалар, ўт уни тайёрлашнинг боришига ҳар ҳафтада якун ясамоқдалар. Айниқса, ем-хашак таркибидаги мавжуд озуқа бирлиги ҳисоб-китоб қилиб борилаётганлиги диққатга сазовордир. Бу йил область озуқакорлари ўтган мавсумдагига нисбатан қарийб 10 кун илгари ярим миллион тонналик маррага етдилар. Тайёрланган 507 минг тонна дағал озуқа таркибида 212 минг тонна озуқа бирлиги мавжуд. Шу жумладан 70,2 минг тоннаси беда пичанидан, 52,4 минг тоннаси сенаждан, 24,9 минг тоннаси сомон ва бошқа дағал озуқадан, 22,8 минг тоннаси табиий ўт пичанидан олинди.

Ҳар килограмм беда пичани таркибида 0,45 озуқа бирлиги, табиий ўт пичани таркибида 0,34, сенаж таркибида 0,33, сомон ва бошқа дағал озуқа таркибида 0,20 озуқа бирлиги мавжуддир. Озуқа экинлари турлари таркибида қанча озуқа бирлиги мавжудлигини аввалдан билиш, улардан оқилона фойдаланиш тажрибали раҳбар ва мутахассисларга планларни муваффақиятли бажариш ва мавжуд қорамолларни озуқа бирлиги билан тўла таъминлаш имконини бераётир. Ҳозирги кунда озуқа жамғариш пайтида резерв ва имкониятларни қидириб топмай туриб план топшириқларини бажариш мумкин эмас. Июль ойининг охирида Оҳангарон, Бўстонлиқ, Ўрта Чирчиқ районларининг хўжаликлари илғорлар сафида бўлсалар, Оққўрғон, Коммунистик, Калинин ва Оржоникидзе районлари анча орқада қолган эдилар. Бу районларнинг хўжаликларида озуқа тайёрлаш планлари озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда 31—44 процентни ташкил этган эди. Шу районлардаги ўтган ҳафта иш якуни таҳлил қилинганда эришилган ютуқларга маҳлиё бўлиб, суръатни ошириш чоралари кўрилмаётган жойда аввалги мавқелар қўлдан бой берилаётганлиги маълум бўлди.

Масалан, область бўйича озуқа жамғариш тўғрисидаги бугунги маълумотда мунтазам рўйхатнинг охирида келаётган Калинин, Оржоникидзе ва Тошкент районлари билан бир қаторда яқиндагина илғорлар сафида бўлган Ўрта Чирчиқ, Бўстонлиқ ва Оҳангарон районлари хўжаликлари ҳам қолоқлар сафига ўтиб қолдилар.

Ғалаба ва Бўка районлари хўжаликларининг бугунги иш тажрибалари озуқа жамғариш ишларини намунали уюштириш, мавжуд ресурслардан тўла фойдаланиш ва шу ҳисобга суръатни бир неча баравар жадаллаштириш борасида яққол мисол бўла олади.

Коммунистик районидаги ем-хашак бригадалари коллективлари эришаётган ютуқлар ҳам диққатга сазовордир. Улар ўтган ҳафтада 40 процент ўсишни таъминлаб, йиллик озуқа тайёрлаш планини 72 процентга етказдилар. Бундай ютуққа раҳбар ва мутахассис кадрларнинг юксак ташкилотчилик қобилиятлари, механизаторлар, барча колхозчилар ҳамда совхозларнинг ишчилари ва ем-хашак жамғаришга жалб этилган ёрдамчиларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли эришилди. Кейинги ҳафтада беда ўримини тезлаштириш, маккажўхори пояси ҳамда унинг сўтасини майдалаш, силос бостириш суръатлари кескин оширилди. Шу кунгача район хўжаликларида 25 минг тонна силос тайёрлаб қўйилди.

Ем-хашак тайёрлаш планларини озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда фақат Паркент, Ғалаба, Коммунистик, Бўка ва Янгийўл районларигина 70 процент ва ундан ошириб бажаришга эришдилар. Бекобод, Чиноз, Пискент районларида бу топшириқ 60 процентга етказилди. Аммо қолган районларда ем-хашак жамғариш суръатлари кейинги ойда, айниқса сўнгги ҳафтада талаб даражасида бўлмади. Тошкент, Бўстонлиқ, Калинин, Оҳангарон ва Оққўрғон районлари хўжаликларида силос тайёрлаш жуда суст эканлигини ҳеч қандай сабаб билан изоҳлаб бўлмайди. Паркент, Пискент, Тошкент ва Чиноз районлари хўжаликлари ўт уни тайёрлашни амалда тўхтатиб қўйдилар. Калинин, Оҳангарон, Ўрта Чирчиқ ва бошқа бир қатор районлардаги маккажўхори комбайнлари бекор турибди. Маккажўхори донини ўриб-йиғиб олиш, силос бостириш ва беда ўримини чўзиб юбориш оқибатида шу районлардаги ем-хашак бригадалари коллективлари озуқа тайёрлаш суръатини оширолмаяптилар, ҳар бош қора мол ҳисобига озуқа бирлиги жамғариш планлари ҳам жуда суст бажарилаяпти.

Мавжуд барча техника ва меҳнат ресурсларини пахта йиғим-теримига оммавий сафарбар этиладиган кунларга жуда оз вақт қолди. Колхоз-совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислари, партия ва касаба союз ташкилотлари, РАПО составига кирувчи ҳамма ташкилотлар яқин кунлар ичида маккажўхори ўримини тугатиш, беда ўримини ҳам тезлаштириш, ўт уни тайёрлашда ишлатиладиган ҳамма агрегатлардан унумли фойдаланиш, озуқа запасини кўпайтириш имконини берувчи резервларни топиб ишга солиш ва ем-хашак жамғаришни тезлаштиришга эришиш учун бутун куч-имкониятларни сафарбар этишлари лозим.

◆ БЎКА районидаги «Кўкорол» совхози чорвадорлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Айниқса, хўжаликнинг Юсуф Отаев бошчилик қилаётган ем-хашак етиштириш бригадаси коллективи мўл ва сифатли озуқа жамғаришга катта ҳисса қўшмоқда. Суратларда: (юқорида) пичанни пресслаш пайти; (пастда) бригада бошлиғи Юсуф Отаев (чапда) ва ишчи Норбой Мирзақулов ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотолари.

СССРдан ЖЎНАБ КЕТДИ

Лаос халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Кейсон Фомвихан 28 август куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан дўстона амалий визит билан мамлакатимизга келган эди.

Внуково аэродромида уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ХУШОМАД ШУНДАЙ МАККОРКИ...

ХАТЛАР УСТИДА ЎЙЛАР

СИРАСИНИ айтганда, бу мулоҳазалар мавзуси янги эмас. Ёдингиздами? «Хушомадгўйлик — жирканч, зарарли деб такрор-такрор айтилган; шундай бўлса-да, шамолга учаверди, одамлар қалбидан жой олаверди». Ё бўлмаса: «Шернинг мастларга тоқати йўқ эди, ўзи ҳам ичкиликни оғзига олмаган. Аммо лаганбардорларни ёқтирарди...»

Бундан равшан баҳо бўлмаса керак. Бироқ ҳали ҳанузгача хушомадгўйликнинг бир неча бор қораланган, мазах қилинган усуллари, ўқтин-ўқтин юзага қалқиб чиқиб қолади-да, унинг қиёфаси таъбингизни хира қилади. Редакция почтаси ҳам шундан далолат беради.

ЯТИМОВГА Тожикистоннинг Кабодиён районидаги Тельман номли колхоз раислиги лавозимини ишониб топширишди. Ғайратли, эпчил эди у, ишга бажонидил киришиб кетди. Хўжаликнинг ишлари олға босди, бу албатта, янги раҳбарни хурсанд қилмай қўймасди. У билан бирга бошқа колхозчилар ҳам хурсанд бўлишди: ахир хўжалик раиснинг куйиб-пишиши билангина эмас, уларнинг меҳнати туфайли қаддини ростлади.

Орадан кўп ўтмай Ятимов мақтовларни жуда хуш кўришини одамлар сезиб қолишди. Баъзи бировлар раис илтифотига сазовор бўлиш учун бундан дарҳол фойдаланишди. Раис билан гаплашилганда ёки йиғилишларда унинг шаънига «Сиз қурдингиз», «Сиз кўрсатма бердингиз», «Сизнинг маслаҳатингиз билан»га ўхшаш иборалар тез-тез эшитиладиган бўлиб қолди. Бора-бора мақтов сўзини яхши, чиройли айтиш, хўжалик раҳбари шаънига ҳамдусанони баландроқ олиш мусобақага айланиб кетаёзди. Унинг ўзи ҳам уялмай нетмай «Мен қурганман», «Мен кўрсатиб берганман» дейдиган бўлиб қолди.

Мазахўракка ўрганиб қолган раис энди коллективни икки бўлакка — ёқимли ва ёқимсизларга ажратадиган бўлди. Биринчиларга, умумий ишга ҳисса қўшганми, қўшмаганми, энг яхши шароитлар яратиб берарди. Иккинчиларни очиқдан очиқ ёқтирмай қўйди. Бундайларга нисбатан қонунчилик билан ҳам ҳисоблашмай кўнглига келган чорани кўраверарди, ҳатто ишдан ҳам ҳайдарди. Аслида эса бундай одамларни шахсан ёмон кўргани учун бўшатарди.

Биламан, колхоз правлениеси, партия ташкилоти қаёқда эди, деган савол беришингиз мумкин. Ҳамма иллат шунда-да, правление аъзолари орасида лаганбардорлик устун келган, партком секретари Р. Тўраевнинг ўзи эса, айтиш мумкинки, биринчи хушомадгўйга айланиб қолган.

Ҳикоямизни шу ерда тўхтатиб, мушоҳада қилиб кўрайлик. Фалокатми бу? Бахтсизликми ёки касалликми? Ўзига бино қўйган раис номаий-аъмоли баён этилган хатларда ана шу сўзлар бор. Хат муаллифлари шу сўзлар мағзини чақишга ҳам уриниб кўришган.

Лаганбардорлик муҳитида инсоннинг чиндан ҳам айниб кетиши турган гап. Ишбилармон, умидли ходим бор эди — маҳрум бўлинди. Нега? Менимча, лаганбардорликни гиёҳвандликка таққослаш жуда ўринлидир. Лаганбардорликка ўрганиш, худди гиёҳвандликка мубтало бўлгандек, организмни ишдан чиқаради. Жисмоний бўлмаса ҳам, ахлоқан емиради. Унинг гирдобига тушган одам қутилиб кетолмайди...

ХА, оқибати шундай бўлиши мумкин. Аммо унинг олдини олиш учун, ҳойнаҳой, ўз вақтида зарур чораларни кўриб қўйиш ҳам керак. Бунинг учун эса, иллат нимадан бошланишини билиб олишимиз лозим.

Хатлардан бирида дастлабки кезларда лаганбардорликни самимий ҳурматдан бирданига ажратиб олиш қийин бўлади, деган фикр айтилган. Ростда, қаёқдан билиб бўлади, киши ўз бошлиғини чин юракдан мақтаяптими, ёки ўз фойдасини кўзлаб, унинг қулоғига хушомадгўйлик оғусини томизяптими?

Бундай гаплар бақамти айтилганда мақсад равшан, бунинг устига хушомадгўйга эътироз билдириш чиндан ҳам қийинроқ бўлади. Лекин эртами-кечми кабинетдаги ўзаро муносабатлар минбарга ўрмалаб чиқади. Худди шу ўринда самимият билан ғаразли мақсад ўртасидаги фарқ қаердалигини илғаб олишга уриниб кўрайлик.

Бунинг учун олдинига Хабаровск ўлкасининг Верхнебуреинск районида чиқадиган «Рабочее слово» газетасига мурожаат қиламиз. Газетада «Комсомол эди — коммунист бўлди» деган мақола босилган. Мавзу муҳим: партия сафлари комсомоллар ҳисобига ўсаётгани ёритиляпти. Мақолада бундай дейилган: кейинги йилнинг ўзидагина ёш коммунистлардан Юрий Владимирович Цветков, Александр Антонович Правдивко, Надежда Александровна Полусмак масъул партиявий ишларга кўтарилдилар...»

Кўтарилдилар — бу, албатта, яхши. Лекин, ўзи, отаси ва бувасининг исмларини тўлиқ ёзиб мадҳ этиш ўқишда эриш туюлади, одатда газеталар бундай ҳолларда исми шарифларни айтиш билан кифояланилади. Балким, редактор Б. Липин комсомолдан партия ишига ўтганларга нисбатан алоҳида ҳурмат изҳор қилмоқчи бўлгандир? Асло бундай эмас, худди шу жойнинг ўзида дурадгор, машинист, экономист бўлиб ишлаётган ёш коммунистларнинг камтарона қилиб, отасининг исмисиз ёзилган-ку. Нега буларга ҳам юқоридагиларга бўлганидек, тенг ҳурмат кўрсатилмади? Нега район партия комитети ходимларига алоҳида равиш қилиш керак? Худди шу ерга келганда савол туғилади: бу ҳурматми ёки бошқа бирон нарсами?..

Бошқа бир газетада босилган фотосурат эътиборни жалб этди: область партия комитетининг биринчи секретари янги институт очилиши муносабати билан тортилган лентани қирқмоқда. Институтнинг очилиши муҳим воқеа, албатта. Аммо шу муносабат билан газета нега қурувчилар, студентларни эмас, айни обкомнинг биринчи секретарини кўрсатди? Бу факт ҳам тасодифий эмаску, ахир? Янги кутубхона, янги театр, янги универмаг очилишида лента қирқилаётгани тасвирланган фотосуратларни босаётган бошқа газеталар ҳам бор... Рўпарангизда яна раҳбарни кўрасиз!

ЭНДИ мавзуимизнинг нозик ва қалтис томонига — хушомадгўйликка муносабат масаласига ўтайлик. Иқрор бўлинг, сени мақтаётганда хушомадгўйга тўғридан-тўғри эътироз билдириш осонмас. Лекин шундай қилиш керак. Бунда воқеа-ҳодисаларни реал баҳолаш мезон бўлиши лозим.

Одатда лаганбардорлар қармоғига нокамтаринлар илинади. Хушомадгўйликни бажонидил қабул қиладиганлар уни рағбатлантиришади. Чунончи, кейинги икки йил мобайнида Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети, Хабаровск ўлка, Олмаота область партия комитетлари пленумларида бюро аъзолари, секретарлар шаънига биронта ҳам жиддий танқидий фикр айтилмади. Бунинг ўрнига турли-туман мақтовлар дўлдек ёғилди, ваҳолонки, бу регионларда ҳамма иш ҳам жойида эмас. Бу партиявий камтарликни унутиб қўйиш, принципсизликка эрк беришнинг ўзгинаси эмасми?

Қиёслаш учун у ёки бу раҳбар ўз шаънига айтилаётган мақтовларга кескин эътироз билдирган ҳоллардан анча-мунча мисол келтириш мумкин. Бундай муносабатлар лаганбардорларни бошидан совуқ сув қуйгандек ҳовридан туширади. Шундай қилиниши партиямизнинг ленинча анъаналарига жуда мос бўлиб тушади.

В. И. Ленин туғилган куннинг эллик йиллиги нишонланишига қандай муносабатда бўлганлигини эслайлик. Маълумки, у йиғилишнинг охиридагина етиб келди ва уни «юбилей нутқлари эшитишдан халос қилган»ликлари учун миннатдорчилик билдирди. Ўз нутқини эса бундоқ қараганда кутилмаган, юбилей тантанаси учун мутлақо қовушмайдиган масалага бағишлади. В. И. Лениннинг «Бизнинг партиямиз, ҳозир, эҳтимол, жуда хавфли аҳволга, — яъни ғурурланиб кетган киши аҳволига тушиб қолиши мумкин. Бу жуда ҳам аҳмоқона, шармандали ва кулгили аҳволдир, — деб айтди.

Бу буюк ва камтарин инсон ўз шаънига айтилган табриклардан сўнг мана шулар ҳақида ўйлаган эди!

БАЪЗИ бировлар буни гапириб ўтиришга арзимайдиган нарса дейишлари мумкин: хўп, мақташса мақташибди-да, нима бўпти! Хушомаднинг зарари қайга борарди? Айтайлик, мақташади, кўкларга кўтаришади, қасидалар ўқишади. Майли, агар уларга ёқса айтаверишсин. Эҳтимолки, чиндан ҳам «ўзларича» айтаверишлари мумкиндир?

Йўқ, буларнинг ҳаммаси шунчаки зиён-заҳматсиз кечмайди. Мақтовга учувчи кишиларнинг бора-бора юз тубан кетиши ҳақида сўз юритдик. Яна бир қонуният ҳам бор: қаерда лаганбардорлик илдиз отса, ўша ерда турмушимизнинг бошқа нормалари, албатта, бузилади. Бундай бузилишлар бўлган жойда эса адолат бўлмайди, у ерда муқаррар равишда маънавий ёки моддий зарар кўрилади. Энг муҳими лаганбардорликни рағбатлантириш муҳитида, раҳбарлар ва улар билан ходимлари ўртасида қандай муносабатлар юзага келишида ва бу муносабатларнинг ишга қандай таъсир кўрсатишида.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида «Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашнинг ленинча принципларига қатъий риоя қилиш зарурлиги» тўғрисида гапирилди: «Қаерда бу принциплар бузилаётган бўлса, ходимлар шахсий садоқатига, ёқиш-ёқмасликларига, ошна-оғайнигарчиликка қараб тайинланаётган бўлса, ўша ерда танқид ва ўз-ўзини танқид сўзсиз равишда сўниб боради, омма билан алоқалар сусайиб кетади ва оқибатда иш барбод бўлади».

Агар бошлиқ атрофига «ўз» одамларини тўплаб олса нима бўлади? Яъни кадрлар шахсий садоқатига кўра, мартабали раҳбарнинг хоҳишларини дарҳол илғаб олишига қараб кўтарилса нима бўлади? Бундай пайтда ҳар қандай масаланинг муҳокамаси раҳбарнинг фикрларини кўр-кўрона «якдиллик билан қўллаб-қувватлаш»га айланиб қолади. Бошқача фикрлар-чи? Бундай фикрлар энсани қотиради, ҳатто ғазабни қўзғатади. Ўз фикрига эга бўлган ва уни очиқ-ойдин баён қиладиган, эътироз билдира оладиган кишиларни кайфиятни бузмасликлари учун «силжитиб қўядилар». Хилма-хил фикрлар ва нуқтаи назарларни қиёсламасдан туриб, масалаларни ҳақиқатан коллектив таҳлил қилиб бўладими, энг аниқ ечимни ишлаб чиқиш мумкин-ми? Амалий муҳокама ўрнига пуч мақтовлар жўрлиги ҳақиқатдан йироқлаштиради. Баъзи жойларда шундай бўлаяпти-ку.

Хушомадгўйлик гиж-гижлатадиган нафсоният ва манманлик, баландпарвозлик ва нокамтаринлик, юқорида айтилганидек, камчиликларга қарши курашнинг танқид ва ўз-ўзини танқиддек таъсирчан кучини пучга чиқаради. Баландпарвоз мақтовлар устун келган жойда соғлом танқидга ўрин ҳам қолмайди. Бу эса ўз вақтида очиб ташланмаган ва бартараф этилмаган камчиликларнинг кўпайишига олиб боради.

Бундай касаллик айниқса шуниси билан зарарлики, у пайдо бўлиши ҳамоно илдиз отиб, ҳар томонлама ёйила бошлайди. Худди шундай жойда кадрлар ғоявий ўсишдан, сиёсий чиниқишдан тўхтайди. Бундай касалликларга қарши иммунитет лозим. Уни партиявий таъсирнинг бутун чоралари билан юзага келтирмоқ мумкин. Раҳбарнинг манманлиги, унинг ленинча иш услуби ва камтарона яшаш талабини менсимаслиги қанчалик қимматга тушиши тажрибадан маълум.

Раҳбар бўлиш имтиёз эмас. Буни ҳамиша унутмаслик керак. Раҳбар бўлиш — аввало ўзида масъулият ҳиссини ошириш демакдир. Раҳбар бўлиш — куч-ғайрати ва билимларини, тажрибалари ва асабларини аямасдан халққа хизмат қилиш демакдир. Ленин типидаги раҳбар шахсий шуҳрат деган нарсани хаёлига ҳам келтирмайди. Раҳбарлар ўз ҳаётини бағишлаган кишиларга хизмат қилиш тўғрисида ўйлайди. Шундай бўлганда эса, қўшиқларда айтилганидек, шуҳратнинг ўзи уни топаверади. Албатта, агар сен унга муносиб бўлсанг...

Лаганбардорлик ва нокамтаринликка қарши курашиш учун чамаси муайян жамоатчилик фикрини янада активроқ қўзғотиш, у ёки бу ходимнинг шахсий хизматларини меъёридан ортиқча кўкларга кўтариш йўлидаги уринишларга кескин зарба бериш лозим. Лаганбардорликка қарши, унга рўжу қилувчиларга қарши энг қаттиқ ва принципиал чоралар кўрилмоғи лозим. Шунга ўхшаш ҳолларни эса дарҳол илғаб олиш керак.

Колхоз раиси Ятимов ва партия ташкилотининг секретари Тўраевга қайтайлик. Уларга нисбатан қандай чоралар кўрилди? Район партия комитети раисга нисбатан кўрсатиб ўтилсин деган жазо қўллади. Қўрғонтепа область партия комитетининг аралашуви билангина Ятимовга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди ва у вазифасидан бўшатилди. Лекин бундай чора колхоздаги ишлар тўла барбод бўлгандан кейингина кўрилди-да. Тўраевга эса шундан кейин ҳам ҳеч қандай жазо кўрилмади. Боз устига, у ҳатто район партия комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг раислигига кўтарилди.

ЛАГАНБАРДОР айёр бўлади! Унга қолса нималар қилмайди. У «керакли» шахснинг кўнглини ҳам овлайди, ўтмишини ҳам билиб олади ва, ҳатто, орзу-умидларидан ҳам хабардор бўлиб юради. Ширин сўзни «ўрнида ва вақтида» ишлатади. Шунда ҳам бақрайиб туриб эмас, балки нозиклик билан, қандайдир бир айлантириб айтади. Қарабсизки, унинг гапларига учганингни ўзинг ҳам билмай қоласан.

Лаганбардорнинг қармоқ ташлашига принципиал бўлайлик. Унинг найрангларига муросасиз бўлайлик.

В. КОЖЕМЯКО
(«Правда», 28 август).

◆ Жамила Беркинбоева номини Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатида ҳурмат билан тилга оладилар. Ўз касбини пухта эгаллаган бу бригадир стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олмоқда. У смена топшириқларини доим 130 процент атрофида бажаряпти.

В. Сироткин фотоси.

Техника тараққиёти йўлида

УЗЛУКСИЗ ҚУЙИЛМОҚДА

«Таштекстильмаш» заводида деталь узлуксиз қуйиладиган автомат линиянинг синовлари муваффақиятли тугади. Тўртта ишчи хизмат қиладиган установка энг «залворли» деталларни тайёрлаб чиқаришга мўлжалланган. Заводнинг асосий маҳсулоти — ип йигириш машиналаридаги юк кўтарувчи конструкцияларни ясаш учун мўлжалланган залворли узун ғўлалар шулар жумласидандир.

Илгари шундай ғўла қуйиш билан ўн беш киши шуғулланар, қолипдан тайёр детални чиқариб олишнинг ўзидагина олти киши ишларди. Чўғ уларнинг юзини куйдирар, ҳавода қолип тупроғининг чанги ўйнарди.

Эндиликда шуларнинг ҳаммасига барҳам берилди. Аслида катта-катта металлургия заводларида ишлаб турган установкаларга ўхшаш металлни узлуксиз равишда қуядиган кичик установка ишга тушди. Бу ерда ҳам оташ эритма алоҳида қурилмага берилади. Қурилма бўғзи деталь профилида бўлади. Эритма тез ва текис қотади.

Янгиликни жорий этиш натижасида меҳнат шароитлари ва қуйилма сифатида катта ўзгаришлар юз берди. Илгари қуйилган заготовканинг бешдан бир қисми кўринмайдиган қусурлари сабабидан қайта эритишга юбориларди. Эндиликда бунга барҳам берилди.

Установкани ишлатувчи ҳар бир ишчи эндиликда бир йилда юз тонна — эски технологияга нисбатан 76 тонна кўп қуйилма тайёрлаб чиқаради. Электр энергия сарфи тўрт баравар, қисилган ҳаво сарфи уч баравар, табиий газ сарфи икки баравар камаяди. Установканинг йиллик иқтисодий самараси 200 минг сўмга боради.

Н. ШУЛЕПИНА,
ЎзТАГ мухбири.

2 СЕНТЯБРЬ — ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ТУГАГАН КУННИНГ 40 ЙИЛЛИГИ

МИЛИТАРИСТЛАР ЯПОНИЯСИНИНГ ТОР-МОР ЭТИЛИШИ

ҲАРБИЙ-ҲАВО КУЧЛАРИНИНГ БОШ ҚЎМОНДОНИ, СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ, ИККИ МАРТА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, АВИАЦИЯ МАРШАЛИ А. Н. ЕФИМОВ

40 йил муқаддам, 1945 йилнинг 2 сентябрида милитаристлар Японияcининг сўзсиз таслим бўлиши тўғрисидаги актнинг имзоланиши билан иккинчи жаҳон уруши тугади. 6 йил давом этган ва планетамиз халқларига беҳисоб азоб-уқубат ва жуда кўп қурбонлар келтирган бу урушни империализм кучлари: Ғарбда фашистлар Германияси, Шарқда милитаристлар Японияси бошлаган эди. Бу мамлакатларнинг ҳукмрон синфлари жаҳонга хоким бўлишни, бошқа халқларни асоратга солишни ўзларига мақсад қилиб олган эдилар.

Тарих сиёсат соҳасидаги авантюрачиларга муносиб сабоқ берди. Шиддатли жангларда Германия фашизми билан Япония милитаризми ҳарбий, иқтисодий ва маънавий-сиёсий жиҳатдан тамоман мағлубиятга учради. Ер куррасининг эрксевар халқлари реакция устидан жаҳоншумул тарихий ғалаба қозондилар, Совет Иттифоқи эрксевар халқларга пешқадамлик қилди.

Япон милитаризми совет ҳокимияти вужудга келган дастлабки йиллардан бошлаб мамлакатимизнинг энг ёвуз душмани эди. Гитлерчилар Германияси билан уруш йилларида ҳам у СССРга қарши агрессия бошлашга доим шай бўлиб турди.

1945 йил февралидаги Қрим конференциясида Совет ҳукумати иттифоқчи давлатларнинг ҳукумат бошлиқларига фашистлар Германияси таслим бўлганидан кейин икки-уч ойдан кечикмай Узоқ Шарқдаги агрессорни тор-мор этишда актив қатнашишга розилик берди. Потсдам конференциясида совет томони ўз қарорининг қатъийлигини тасдиқлади. СССР ҳукуматининг Японияга қарши урушга киришга розилиги иттифоқчилар мажбуриятларига ва иккинчи жаҳон урушининг тугашини яқинлаштириш муддаосига, совет Узоқ Шарқ чегараларининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадига, миллий озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган Шарқий ва Жануби-Шарқий Осиё халқлари билан интернационал бирдамликка мувофиқ эди.

Совет Олий Бош қўмондонлиги 1945 йилнинг май — июль ойларида Ғарбдан Шарққа 8—10 минг километр масофада ўзининг муддатлари, миқёси ва ҳажми жиҳатидан мисли кўрилмаган тарзда қўшинларни стратегик қайта гуруҳлаш режасини амалга ошириб, Узоқ Шарқда учта фронт тузди. Узоқ Шарқдаги совет қуруқликдаги кучларининг жами сони 1,7 миллион кишидан иборат эди. Қўшинлар ихтиёрида 5000 тадан кўпроқ танк ва ўзиюрар артиллерия қурилмаси, 30 мингтага яқин тўп ва миномёт, 5 минг тадан зиёд жанговар самолёт бор эди. Тинч океан флоти ва Қизил Байроқ орденли Амур ҳарбий флотилияси Узоқ Шарқдаги совет қўшинлари группасига кирар эди.

Учала совет фронти, флот, флотилия ва чегара қўшинлари иштирокидаги Манчжурия стратегик ҳужум операцияси Узоқ Шарқдаги кампанияда асосий операция бўлди. Забайкалье фронти составига оператив равишда Монголия халқ армияси ҳам кирди. Фронтларнинг жами ҳужум полосаси 5130 километрдан ошар эди. Операциядан кузатилган мақсад Япониянинг Осиё қитъасидаги қуруқликдаги қўшинлари энг кучли ва жанговар қобилиятли гуруҳи бўлмиш Квантун армиясини тор-мор қилишдан иборат эди.

Манчжурия операциясидаги уруш воқеалари яшин тезлигида ривожланди. 9 август куни совет қўшинлари душманга қуруқликдан осмондан ва денгиздан зарбалар урди. Ҳужумнинг ўнинчи куни охирида душман ҳал қилувчи мағлубиятга учратилди: қўшинларимиз узоқ муддат қаршилик кўрсатадиган қудратли истеҳкомларни янчиб ташлаб, ўнқир-чўнқир чўлдан, ўрмонли тоғ ва ботқоқликлардан ўтиб, Манчжурия текислигига чиқиб олди ва япон кучларини парчалаб юборди. Душман деярли ҳамма жойда асир туша бошлади.

Бу — иккинчи жаҳон урушида Япония Қуролли Кучларининг энг катта мағлубияти ва энг оғир талафот бериши эди. Душманнинг 594 минг солдат ва офицери асир олинди. Қўшинларимиз 4300 тўп ва миномётни, 686 танк, 861 самолётни, бошқа жанговар техникани ўлжа олди.

Жанглар давомида Шимоли-Шарқий Хитой, ички Монголия, Шимолий Корея озод қилинди. Қадимий рус ерлари: Жанубий Сахалин билан Курил оролларини Совет Иттифоқи қайтариб олди. Совет давлатининг Узоқ Шарқдаги хавфсизлиги таъминланди. Манчжурия ва Корея аҳолиси Совет Армиясини ҳалоскор армия деб кутиб олди.

Милитаристлар Японияси батамом барбод бўлди. Бу — совет Қуролли Кучлари курашининг энг муҳим ҳарбий-сиёсий якунларидан бири бўлди, шу курашда Совет давлатининг, Совет Армияси ва Флотининг қудрати, совет ҳарбий санъатининг устунлиги, жангчиларимизнинг юксак маънавий-жанговар фазилатлари, КПССнинг ҳамма кучларни душманни тормор этишга сафарбар қилишдаги раҳбарлик роли янги куч билан намоён бўлди.

1945 йил 2 сентябрь куни Токио кўрфазига кирган «Миссури» линкори ичида Япониянинг сўзсиз таслим бўлганлиги тўғрисидаги ҳужжат имзоланди. Бу эса иккинчи жаҳон уруши тамом бўлганини билдирар эди. Бутун дунёда орзиқиб кутилган тинчлик бошланди.

Совет қўшинларининг Японияни қақшатғич мағлубиятга учратганлиги Осиёда мустамлакачиликнинг барбод бўлишига, қитъа халқларининг миллий озодлигига асос солди, революцион жараённи кучайтирди, шунинг натижасида қитъада дастлабки социалистик давлатлар: Хитой Халқ Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси, Вьетнам Социалистик Республикаси вужудга келди. Осиё қитъасидаги кучларнинг нисбати тинчлик ва тараққиёт кучлари фойдасига кескин ўзгарди.

Энди Ғарбдаги ва Япониядаги реакцион доиралар иккинчи жаҳон уруши якунларини қайтадан кўриб чиқишга уринмоқдалар. Сўнгги воқеалар шундан далолат берадики, АҚШ маъмурияти ва унинг НАТОдаги шериклари, шунингдек Япония раҳбарлари Осиёдаги ва Тинч океан хавзасидаги ҳарбий тайёргарликларни жуда кучайтириб юбордилар. Улар «совет ҳарбий хавфи» деган сийқа уйдирмани рўкач қилиб Осиё — Тинч океан регионида АҚШнинг Япония ва Жанубий Корея билан ҳарбий иттифоқлари асосида яна бир кенг агрессив блокни тузиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Вашингтоннинг агрессив сиёсатига итоатгўйлик билан эргашиб бораётган Япония раҳбарлари ўз мамлакатини зудлик билан ҳарбийлаштирмоқдалар, реваншчилик кайфиятларини авж олдирмоқдалар ва ўз территориясида Американинг ядро қуролини ошкора жойлаштириш учун замин тайёрлаб, шу тариқа халқни Пентагоннинг тутқуни ҳолатига солиб қўймоқдалар.

Токионинг АҚШ билан ҳарбий-сиёсий иттифоқни янада мустаҳкамлаш ва ўз ҳарбий потенциалини кучайтириш йўли бу ердагиларнинг «улуғ Японияни қайта тиклаш» орзусидан воз кечмаганликларидан, милитаристлар Японияcининг таслим бўлганлигининг 40 йиллиги эслатиб турган тарих сабоқларини унутиб қўяётганликларидан дарак беради.

Гитлерчилар Германияси ва унинг иттифоқчиси милитаристлар Японияcининг тор-мор этилиши совет ижтимоий ва давлат тузумининг енгилмас қудратини бутун дунёда кўрсатди. Биз бундан ғоятда фахрланамиз ва келажакка умид билан қараймиз, бу — ҳар қандай агрессор учун қаттиқ огоҳлантириш бўлиб ҳам хизмат қилади.

(ТАСС).

◆ Суратда: Жанубий Сахалинда — совет байроғи. («Советский Сахалин» газетаси архиви фотоси).

ТАСС фотохроникаси.

*

ЭРДЭНЭТДА ОЛМАЛИҚ КУНЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН—МОНГОЛИЯ

ОЛМАЛИҚ билан Монголия Халқ Республикасидаги Эрдэнэт биродарлашган шаҳарлардир. Улар ўртасидаги дўстлик алоқалари йилдан йилга кенгайиб ва чуқурлашиб бормоқда. Яқинда Эрдэнэтда маданият кунларини ўтказишда шаҳримиз вакилларининг иштирок этганлиги қардошлигимизни янада мустаҳкамлашга хизмат қилди.

Ишлаб чиқариш илғорлари, партия ва раҳбар ходимлар, бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларидан иборат делегациямизни Эрдэнэт шаҳри вакиллари тантанали кутиб олдилар. Қардошларимиз шаҳри бизда катта таассурот қолдирди. Баландликда жойлашган шаҳарда замонавий кўркам бинолар қад кўтарган. Кенг ва равон кўчалар, яшил хиёбонлар, гулзорларни кўрган киши бир вақтлар бу ерлар адрликлардан иборат эканлигига ишонгиси келмасди.

Шаҳар партия комитетида бўлиб ўтган суҳбат чоғида мезбонлар Эрдэнэтни социал ва иқтисодий ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар тўғрисида гапириб беришди. Маълумки, бу ерда Совет Иттифоқининг ёрдами билан кон-бойитиш комбинати қурилган. Бу корхона билан Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективлари ўртасида амалий алоқалар ўрнатилганлигига анча бўлган.

Биз шаҳар бўйлаб экскурсия қилдик. Бу ердаги спорт иншооти олмалиқликларга манзур бўлди. Эрдэнэт кончилари ажойиб сузиш бассейнида, кураш, бокс, гимнастика, оғир атлетика билан шуғулланишга мўлжалланган залларда жисмоний чиниқиш, спорт маҳоратларини ошириш учун ҳамма имкониятларга эга эканлар. Шундан кейин кончиларнинг маданият саройида бўлиб, комбинат музейи билан танишдик. Шу ерда шаҳримиз бадиий ҳаваскорлик коллективининг монголиялик дўстлари билан учрашуви ташкил этилди. Аратлар диёрида ҳам халқ ижодиётини ривожлантиришга катта эътибор берилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Бизнинг бадиий ҳаваскорлар Эрдэнэт шаҳар аҳолисига катта концерт қўйиб бердилар.

Совет санъати монгол дўстларимизда жуда яхши таассурот қолдирибди. Шу сабабли ҳаваскорларимиз маданият саройида икки кун давомида 5 та концерт қўйиб беришди.

Кейинги кунларда делегациямиз аъзолари шаҳар саноат корхоналари, поликлиника ва касалхоналарида бўлдилар. Биз 1981 йилда фойдаланишга топширилган гилам комбинати билан қизиқиб танишдик. Бу корхонага машина-ускуналарни Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатлар етказиб берган.

«Эрдэнэт» кон-металлургия комбинатида совет-монгол дўстлигига бағишланган митинг катта тантанага айланиб кетди. Делегациямиз аъзолари комбинат раҳбарларига шаҳримиз аҳолисининг эсдалик совғаларини топширдилар. Биз комбинат ва шаҳар тарихи тўғрисидаги фильмни намойиш қилдик.

Бу ердаги комбинатда меҳнат қилаётган ҳамшаҳарларимизни учратганимизда айниқса қувониб кетдик. Улар монгол дўстлари билан елкама-елка туриб ишлаб, амалдаги интернационализм намунасини кўрсатмоқдалар. Шу ерда, ремонт-механика заводининг цехларидан бирида бадиий ҳаваскорларимиз кончиларга ўз санъатларини намойиш қилдилар.

Делегациямиз составидаги спортчилар монгол дўстлари билан беллашдилар. Эркин ва классик кураш, дзю-до мусобақаларида ҳамшаҳарларимизнинг қўли баланд келди. Мусобақалар қандай натижа билан тугамасин, уларда мағлуб бўлганлар бўлмади, дўстлик ғалаба қозонди.

Дўстларимиз билан учрашувлар пайтида уларга республикамиз, шу жумладан пойтахт областимиз ва шаҳримиз меҳнаткашларининг КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун амалга ошираётган тадбирлари, эришаётган муваффақиятларимиз, режаларимиз тўғрисида ҳикоя қилиб бердик. Жумладан, алоқа уйи ходимлари билан учрашувда Совет Ўзбекистони ҳақида лекция ўқидик. Монгол алоқачиларига республикамиз ва унинг шаҳарлари тўғрисида суратли китобларни тақдим этдик.

Биродарлашган шаҳарга бир ҳафталик сафаримиз кўз очиб юмгунча ўтиб кетди. Қардошлигимизнинг ёрқин тантанасига айланган бу унутилмас учрашув кунларида ҳар биримиз совет-монгол дўстлигини янада мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга муносиб ҳисса қўшишни ўз интернационал бурчимиз, деб билдик.

М. МИРҚОСИМОВ,
Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

◆ Коммунистик районидаги Бордонкўл қишлоқ Совети депутати, Тошкент йўл эксплуатацияси бошқармаси кадрлар бўлимининг мудири Муяссар Шербўтаевага сайловчилар турли масалалар билан мурожаат қилишади. У сайловчиларни очиқ чеҳра билан қабул қилади ва тушган наказларни жон-дили билан бажаришга киришади.

Суратда: депутат М. Шербўтаева сайловчи, 1-ихтисослашган кўчма механизацияланган колонна ишчиси С. Бойбўтаев билан суҳбатлашмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

ЎТГАНЛАРНИ УНУТМАЙЛИК

МУЗЕЙ «ХОТИРА КУНИ»ДА ОЧИЛАДИ

КЕЧ ҚОЛСАМ раисни идорадан тополмайман, деган ҳаёл билан Шарифжон барвақт йўлга чиқди. Бугун айни пайти. Кеча узилиб қолган гапни охирига етказиб, ишни пишитиш керак. Жанговар ва меҳнат шуҳрати музейини ташкил этиш фикри раисга жуда маъқул бўлди. Энди унинг қаерда жойлашишини аниқлаб олиш қолди.

Идорада колхоз раиси Турсун Зиёдовнинг бирор соатдан сўнг келишини айтишди. Шарифжон вақтни бекор ўтказгиси келмай, урушда ҳалок бўлганлар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик томон юрди. Ҳамқишлоқларининг мармар тошга ўйиб ёзилган исмишарифларини кўздан кечирар экан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг республикада «Хотира куни»ни ўтказиш тўғрисидаги фармонини эслади. Ҳа, бу ҳужжат халқнинг орзу-истагига жуда мос бўлиб тушди. Ватан, эл-юрт манфаати йўлида ҳалол курашган авлодлар хотирасини авайлаб-асраш, эъзозлаш халқимизнинг олижаноб фазилатларидан биридир.

Ёдгорлик ёнидаги зангори олов Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган ҳасанбойлик жангчиларнинг порлоқ хотираси ҳамқишлоқлари қалбида абадий яшаяжагини таъкидлаётгандек, мангу порлаб турибди. Бу ёдгорлик 1975 йили Ҳасанбой қишлоғи аҳолиси тўплаган маблағ ҳисобига қурилган эди. Ўшандан бери бу зиёратгоҳда юзлаб тантанали маросимлар, турли учрашувлар бўлиб ўтди. Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб, шу йил 9 майда ўтказилган митинг, айниқса, катта тантанага айланди.

Митингни одатдагидек қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Шарифжон Қозоқбоев очди.

— Бу мангу олов ҳамқишлоқларимизнинг жанг майдонларида кўрсатган жасоратлари рамзидир,— деди у.— Фашизм офатини ер юзидан бутунлай улоқтириб ташлаш йўлида жон фидо қилган 201 нафар ҳасанбойлик жангчининг чироғи бир умрга ўчмайди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Аҳмад ота Алимов ҳам сўз олди:

— Ёдгорлик остига ҳоки қўйилган ҳамқишлоқларимнинг кўпчилиги колхоз тузумини оёққа турғазишда жонбозлик кўрсатган эр йигитлар эди. Ҳамид Сиддиқхўжаев, Саидрасул Ортиқов, Абдужаббор Султоновлар жанг майдонларида жасорат кўрсатдилар. Афсуски, ўз меҳнатлари мевасини кўриш уларга насиб этмади.

Митинг қатнашчилари Совет Иттифоқи Қаҳрамони, истеъфодаги генерал-полковник Павел Фёдорович Шевелёвнинг сўзларини ҳаяжон билан тинглашди. У Аҳмад отанинг фикрини давом эттирди:

— Қишлоқ ободончилиги, хонадонлардаги турмуш тарзи ва колхоз экономикаси билан танишиб шундай хулосага келдим: кекса авлод бошлаган ҳайрли ишлар эстафетаси ишончли қўлларда. Ёш авлод деҳқончилик маданиятини янада юксалтириб, бойликка бойлик қўшмоқда, ҳаёт фаровонлигини оширмоқда.

Шу куни Ильич номли колхоз территориясидаги мактабларнинг ўқувчилари ҳам уруш қурбонлари хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ёдга олдилар ва улар шанига атаб жанговар шеърлар ўқидилар.

Колхоз раиси Т. Зиёдов 94 нафар уруш ветеранига байрам соғалари топширди. Умр йўлдоши ва фарзандлари урушдан қайтмаган оналарга ҳам эсдалик совғалари тақдим этилди. Насифа ая Нурмуҳамедова, Салима ая Рустамова, Латофат ая Ҳошимова, Раҳима ая Қўрғонбоевалар бундай ҳурмат эътибор учун қишлоқ Совети ва колхоз правлениесига миннатдорчилик билдирдилар.

Йил давомида бўладиган байрамлар, ёшларга комсомол билети ва паспорт топшириш, йигитларни ҳарбий хизматга кузатиш маросимлари шу ерда ўтказилиб, марҳумлар хотираси ёдга олинади ва ёдгорлик пойига гулчамбарлар қўйилади.

...Шарифжон Мангу оловга тикилганича, шулар ҳақида ўйлар экан, колхоз раиси унинг хаёлини бўлди:

— Саҳарлаб келишингиздан музей масаласини шу бугуноқ узил-кесил ҳал қилмоқчисиз шекилли?

— Бир неча йилдан бери эринмай материал тўплайман. Қишлоғимиз, унинг кишилари, колхозимиз тарихидан ҳикоя қилувчи бу ранг-баранг ҳужжатлардан тематик альбомлар, турли стендлар тайёрлаш мумкин. Фақат жой масаласи муаммо бўлиб турибди.

— Қишлоғимиз меҳмонларига, айниқса ёшларга сўзлаб берадиган ибратли ишлар жуда кўп. Бунинг учун музей жуда-жуда зарур...

Хуллас, шу куни қишлоқ Совети раиси билан хўжалик раҳбари ўзаро келишиб олдилар. Музей 1986 йил март ойининг сўнгги якшанбаси яъни «Хотира куни»да очиладиган бўлди.

А. БАЯНОВ,
жамоатчи мухбир.

РАЙОНДА ТЎҚИМАЧИЛАР ШАҲАРЧАСИ

Тошкент тўқимачилик комбинати ўзининг филиалларига эга. Корхонанинг Паркент райони марказида жойлашган филиали ҳам йирик ишлаб чиқариш марказига айланиб қолди.

Бу корхона ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. Қисқа давр ичида у ҳар томонлама кенгайиб, мустаҳкамланди. Тўқимачилар меҳнат шароитини ва турмуш маданиятини яхшилаш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилди.

Бу ерда холодильник-компрессор станциясини монтаж қилиш ишлари ҳам ниҳоясига етказилди. Яқин орада филиал ўзининг кинотеатрига эга бўлади. Шунингдек тўқимачилар учун қурилган янги турар-жой бинолари фойдаланишга топширилади. Ишчи-хизматчиларнинг фарзандлари учун 160 ўринли боғча қуриш ҳам кўзда тутилган.

А. АЛИЕВ.
жамоатчи мухбир.

✦

МИНГЛАРНИНГ УСТОЗИ

Ўн етти йилдирки, Мустафо Мамутов «Госкомсельхозтехника» Ғалаба район бирлашмасидаги механизаторлар тайёрлаш олти ойлик курсида ўқувчиларга билим бермоқда. Бу касбигача у Солдатское луб заводида механик бўлиб ишлар эди.

Меҳнат фаолиятини дастлабки тракторлар — «Фордзон»лардан бошлаган, техникага ихлос қўйган Мустафо ака эндиликда кўплаб донгдор механизаторларнинг устозидир. Бугунга келиб унинг шогирдлари сони минг нафардан ошиб кетди.

О. СЎПИХОНОВ.

КПСС XXVII съезди шарафига—27 зарбдор ўн кунлик!

СУРУНКАСИГА ҒОЛИБ

ЎЗБЕКИСТОН қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида КПСС XXVII съезди шарафига зарбдор ўн кунликлар шиори остида бошланган социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатида машинасозларнинг аксарият кўпчилиги иштирок этяпти. Цехлар, бригадалар коллективлари: айрим ишчи-хизматчилар шу тарихий сана шарафига зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олиб, юксак меҳнат марраларини белгиладилар.

Эндиликда эса шу ваъданинг устидан чиқиш учун зўр куч-ғайрат билан ишламоқдалар. Бошқа цехлар қатори қуюв цехида ҳам бу меҳнат беллашуви илғорлари кўпайиб бормоқда. Айниқса, Б. Черкасов раҳбарлик қилаётган автоматик қолиплаш линияси комплекс бригадаси меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Барча зарбдор ўн кунликларда сурункасига ғолиб келмоқда.

Бригада аъзолари малакасининг юксаклиги, ўзаро ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам улар эришаётган муваффақиятларнинг омиллари бўлмоқда. Пудрат асосида ишлаётган бригада аъзолари ойлик планни бажаришнинг барча йўллари ва воситаларини ўзлари қидириб топиб, ишга солмоқдалар. Ягона наряд билан ишлаётган қуювчилар маҳсулотнинг миқдори ва сифати учун бирдек жавоб беришади. Уларга меҳнат иштироки коэффициенти бўйича ҳақ тўланади.

Бригада аъзолари линиянинг ҳар доим соз ҳолда бўлишини таъминламоқдалар. У белгиланган график бўйича ҳар ҳафтада профилактик ремонт қилинади. Бу юмуш иш вақтида бажарилмайди.

Коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номни шараф билан оқлаб келаётган пешқадам бригада аъзолари ишлаб чиқариш нормасини ўз ташаббуслари билан оширмоқдалар. Бунинг учун улар деталлар қуйиш учун кетадиган вақтни ҳисоблаб чиқдилар, меҳнат сарфини ҳам ўргандилар. Натижада нормани ошириш резервлари борлигини аниқладилар. Шу туфайли ҳам у 1,4 процент ортди. Бу рақам юзаки қараганда арзимагандек кўринади. Лекин бригада аъзолари йил давомида минглаб тонна турли хил деталларни қолипларда қуйишларини ҳисобга олсак, у катта миқдорни ташкил этиши кўз олдингизга келади.

Пешқадам коллектив қуюв цехида байроқдорлик қилмоқда. Айрим ойларда рекорд кўрсаткичларга эришмоқда. Планга мувофиқ ҳар кеча-кундузда 750 қолип тайёрланиши керак. Айрим ойларда эса бу кўрсаткич 920 тагача етмоқда. Бу меҳнат ютуқларида қолип учун махсус тупроқ тайёрловчи Л. Лифенцева, оператор А. Прохоров, қуйилмаларни ажратиб олувчи А. Номозов ва бошқаларнинг ҳиссаси каттадир. Ўз касбини пухта эгаллаган бу қуювчилар сменада топшириқларини 120—130 процентдан бажармоқдалар.

Ҳа, автоматик қолиплаш линиясини моҳирлик билан бошқараётган машинасозлар кун сайин юксак меҳнат кўрсаткичларига эришмоқдалар.

О. КАЛИНИНА,
бирлашма ходими.

• Ўн кунликлар пешқадамлари
• Қишлоқ меҳнаткашлари ҳақида ғамхўрлик
• Янгича маросимлар—ҳаётга!
• Камчиликларга муросасиз бўлайлик
• Сўраган эдингиз?

РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН

РЕДАКЦИЯ ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИДА

ШУ йилнинг саккиз ойи ичида ишчи-қишлоқ мухбирлари, доимий штатсиз авторлар ва турли соҳа мутахассисларидан 5866 та хат олинди. Уларнинг 90 процентдан ортиқроғи газета саҳифаларида ёритилди. 222 та шикоят-хатнинг 117 таси газетада босилди. Қолганлари эса текшириш ва чора кўриш учун тегишли партия, совет органлари, турли ташкилот ва муассасаларга юборилди.

Мазкур саҳифа редакция почтасига келган хат-хабарлар асосида тайёрланди.

БИР МАВЗУДА ИККИНЧИ МАРТА

ҲАМОН ЎЗГАРИШ ЙЎҚ

Ҳурматли редакция!

Мен бир нарса ҳақида жуда ачиниш билан ёзмоқдаман. Бундан етти йил аввал Ангрен яқинида жойлашган Облиқ қишлоғида 29-ўрта мактаб фойдаланишга топширилган эди. Ўша йили болалар ҳам, катталар ҳам беҳад қувонишди. Чунки шинам, ҳамма қулайликлари бўлган бу ўқув даргоҳи ташқи кўринишдан, кабинетларнинг жиҳозланиши жиҳатидан ҳам талабга жавоб берар эди.

Йиллар ўтди-ю, бу қувонч аста-секин йўқола бошлади. Мактаб ремонтига эътибор сусайди. Кабинетлар ҳам ҳозирги ўсиб бораётган талабга жавоб бермай қўйди. Синфларнинг қишда иситилмаслигидан болалар, ота-оналар нолий бошладилар. Шу муносабат билан биз бу ҳақда «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 1983 йил 26 январь сонида танқидий хабар билан чиққан эдик. Шаҳар ижроия комитети редакцияга «мактаб ремонти тезда амалга оширилиши ва камчиликлар бартараф этилиши» ҳақида жавоб йўллади. Лекин аслида ўзгариш рўй бермади, кўтарилган масала ҳал этилмади. Орадан шунча вақт ўтди, мактаб ремонти ҳамон ўлда-жўлда, печкалари яроқсиз, атрофни ахлат уюмлари босиб кетган. Ўқиш бошланишига саноқли кунлар қолди. Мактаб маъмурияти ва Ангрен шаҳар халқ маорифи бўлими бу ишга ўта масъулиятсизлик билан қарашмоқда. Қуруқ ваъда, ёлғон-яшиқ жавоб билан иш битмайди-ку, ахир!

Т. ШЕРАЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ГАЗЕТХОН:

Хабар қилади

КУРС ТАЖРИБАСИ ОММАЛАШТИРИЛДИ

ТОШКЕНТДАГИ марказий универсал магазин-мактабда ташкил этилган ўқув курси программасига мувофиқ «Психология асослари ва касб этикаси» махсус курси ҳам киритилган эди. Бу ерда қисқа вақт ичида бой тажриба тўпланди. Сотувчилар маҳоратини ошириш, уларда муомала маданиятини ўстириш билан боғлиқ бу илғор тажриба Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги томонидан атрофлича ўрганилиб, умумлаштирилди.

Бу илғор иш усулини жойларда кенг ёйиш мақсадида методик тавсиянома ишлаб чиқилди. Унда «Психология асослари ва касб этикаси» курси бўйича олиб бориладиган амалий машғулотларнинг форма ва методлари ўз ифодасини топган.

С. ОДИЛОВА.

Таклиф киритади

БИЗДА ҲАМ ҚЎЛЛАШ КЕРАК

ЯҚИНДА турист сифатида Ставрополь ўлкасида бўлдим. Шаҳарни томоша қилиб юрганимда бинолардан бирининг пештоқидаги «Қотган нон қабул қилиш идораси» деган ёзув диққатимни тортди. Суриштириб билсам, бу идора аҳолидан қотган ва истеъмолдан ортиб қолган нонларни қабул қилиб олиб, тегишли саноат корхоналарига, шу жумладан кондитер корхоналарига жўнатиш билан шуғулланар экан.

Менимча, ставропольликлар бу янги усулни жорий этиб яхши иш қилишган. Уни бизда ҳам қўллаш мумкин. Республика Озиқ-овқат ва Савдо министрликлари, матлубот кооперацияси правлениеси (Ўзбекбирлашув) бу янгиликни атрофлича ўрганиб, аҳолидан қотган ва истеъмолдан ортган нонларни қабул қилишни йўлга қўйсалар фойдали бўларди, деб ўйлайман.

Х. СОБИРОВ.

Эътироз билдиради

ЙЎЛНИ ТУЗАТИШ ШУНЧА ҚИЙИНМИ?

КОЛХОЗИМИЗНИНГ Комсомол ва Самарқанд участкалари йўлларининг аҳволи фақат техника учун эмас, ҳатто пиёда йўловчилар учун ҳам жуда ноқулай. Бу ҳақда тегишли ташкилотларга 1979 йилнинг бошидан бери мурожаат қилиб келамиз.

Тўғри, қайта-қайта илтимослардан сўнг 5 километрча йўл асфальтланди. Бироқ бу иш жуда сифатсиз бажарилгани учун чала қолиб кетди, автобус қатнови амалга ошмади. Бу иш юзасидан депутатларимизга ҳам эътирозимиз йўқ эмас. Улар кўчаларимизни тартибга келтиришда яхши ёрдам бермаяптилар.

Х. ШОЙҚУЛОВ,
Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози.

Танқид қилади

ЯНГИ РЎЙХАТДАН ДАРАК ЙЎҚ

ЧИРЧИҚ шаҳар телефон тармоқлари абонентларининг рўйхати охирги марта 1978 йилда эълон қилинган эди. Ўтган давр ичида кўп ўзгаришлар юз берди. Жумладан, кўпгина кварталлар ва ташкилотлардаги телефонларнинг номерлари ўзгарди, 3-, 4- ва 8-микрорайонларда бир неча минг янги абонентлар пайдо бўлди.

Шунга қарамай абонентларнинг янги рўйхатларидан ҳамон дарак йўқ. Эскисидан эса фойдаланиш мутлақо мумкин бўлмай қолди. Бу аҳвол қачонгача давом этади?

И. ЗИМИН.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ КОНСУЛЬТАЦИЯ БЮРОСИДАН

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Газетхонларнинг саволларига Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг штатсиз ходими, «Тошкент ҳақиқати» жамоатчи консультация бюросининг аъзоси, юрист А. ҲАСАНОВ жавоб беради.

●

САВОЛ: 10 йил давомида фабрикада ишлаб келдим. Йилнинг бошида ишдан бўшаб, заводга ишга кирдим. Икки ой ўтгач менга бошқа корхонадан ўз касбимга таалуқли иш таклиф қилишди. Бетоб бўлиб, касаллик варақасини топширсам, менга иш ҳақининг ярмини тўлашди. Ишдан бўшаб, бошқа ишга ўтишимда танаффус бўлган эмас. Мен ишлаётган корхонадагиларнинг тутган йўли тўғрими?

**А. СОТИБОЛДИЕВ,
Чирчиқ шаҳри.**

ЖАВОБ: Тўғри қилишган. Сабаби, давлат социал страхованиеси бўйича ишчи ва хизматчиларга нафақа тайинлаш ҳамда давлат пенсиясига қўшимча ҳақ тўлашда охирги иш жойидаги узлуксиз стажнинг давомийлиги ҳисобга олинади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС нинг 1979 йил 13 декабрдаги «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини қисқартириш» тўғрисидаги қарорида кўрсатилганидек, календарь йили давомида ишдан ўз ихтиёри билан сабабсиз бир неча бор бўшаганда ходимнинг узлуксиз иш стажи сақланмайди.

Сиз ҳам ишдан такрор-такрор бўшаганлигингиз сабабли узлуксиз иш стажингиз сақланмайди ва сизга иш ҳақининг ярмини тўлаб, тўғри қилишган.

●

САВОЛ: ўтган йилнинг бошларида соат 21 дан 25 минут ўтганида мени «ГАЗ—69» маркали машина уриб кетди. Бахтсиз ходиса юз берган куни соат 16 да ишга тушиб, соат 21 да сменадан чиққан эдим. Менга иккинчи группа инвалидлиги тайинланди. Ҳозир маошимнинг 50 проценти миқдорида пенсия оламан. Айтингчи, ушбу воқеа иш вақтида содир бўлган бахтсиз ходиса ҳисобланадими? Ойлик иш ҳақим билан пенсиям пули ўртасидаги фарқ тўланадими?

**Б. ФОЗИЛОВ,
Тошкент шаҳри.**

ЖАВОБ: ВЦСПС Президиумининг 1966 йил 20 майдаги (кейинчалик қўшимча ўзгаришлар киритилган) Қарори билан тасдиқланган ишлаб чиқаришда юз берган бахтсиз ходисаларни текшириш ва ҳисобга олиш тўғрисидаги қоидада кўрсатилишича, бахтсиз ходиса корхона, ташкилот, муассаса территориясида, ундан ташқарида, аммо шу корхона, ташкилот ёки муассасанинг топшириғига биноан иш бажарилаётган пайтда, корхона томонидан берилган транспортда ишга олиб борилаётган ёки ишдан олиб келинаётган ишчи ва хизматчилар билан содир бўлса бахтсиз ходиса ҳақидаги акт тузилади.

Сиз билан бўлган бахтсиз ходиса «ГАЗ—69» маркали машина бошқарувчисининг айби билан ёки ўзингизнинг эҳтиётсизлигингиз натижасида юз берган бўлиши мумкин. Бу ҳолат тегишли органлар томонидан тузилган ҳужжатларда расмийлаштирилган бўлиши керак.

Агар бахтсиз ходисада машина шофери айбдор деб топилиб, у суд ҳукми билан жазоланган бўлса, Сиз келтирилган зарар ва ойлигингиз билан пенсия пули оралиғидаги фарқни ундириш учун судга ариза бериб, гражданлик даъвоси қўзғатишингиз мумкин.

●

САВОЛ: 18 ёшга тўлгунимча 6 ой, кейин 5 ой ишлаб отпускага чиқдим. Умумий ҳисобда 15 кун дам олдим. Маъмурият менга 15 кунлик отпуска бериб тўғри қилганми?

**В. ОРТИҚОВ,
Тўй-тепа шаҳри.**

ЖАВОБ: йўқ. Амалдаги қоидага кўра ёши 18 га тўлмаган ходимларга меҳнат отпускаси бир календарь ой ҳисобида белгиланади. Сиз эса 18 ёшгача 6 ой ишлагансиз. Демак ёши тўлмаганлар сифатида 15 календарь куни, қолган 5 ой учун давомий отпуска 6 иш кунини ташкил этади. Жами отпускангиз 21 иш кунидан иборат бўлиши керак.

ИШЧИЛАР ЁТОҚХОНАЛАРИДА

ШАРОИТ ЯХШИЛАНМОҚДА, БИРОҚ...

«Главташкентстрой» трестининг уй-жой коммунал хўжалиги бошқармасига қарашли 2-ишчилар ётоқхонаси Чилонзор массивидаги қуюқ дарахтзор қўйнида жойлашган. Унда қурувчиларнинг яхши яшашлари, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароитлар яратилган. Шинам ва озода, уй мебеллари билан жиҳозланган хоналар, ювиниш хоналари, ошхона, буфет, газхоналар ишчилар ихтиёрида.

Бу ерда сиёсий-тарбиявий, маданий-оқартув ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган. Ишчиларнинг бўш вақтларини мароқли ўтказишлари учун ҳамма зарур имкониятлар бор. Ётоқхона қизил бурчагида турли мавзуларда лекция, суҳбатлар, мунозаралар, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар, қизиқарли кечалар, «Балли йигитлар!» конкурслари ўтказиш анъанага айланган. Бундай оммавий тадбирларни ўтказиш, унга тайёргарлик кўришда ётоқхонада истиқомат қилаётган ёш бинокорларнинг ўзлари актив иштирок этадилар. Бу ерда ташкил этилган «Радуга» вокал-чолғу эстрада ансамбли бу тадбирларнинг мазмунли, қизиқарли ўтишига ўзининг муносиб улушини қўшаяпти.

— Ишнинг самарали бўлиши кўп жиҳатдан ишчининг мазмунли дам олишига боғлиқ, — дейди ётоқхона тарбиячиси Роза Юсупова.— Агар ишчи чарчоқлари тарқамасдан ишга кетса, албатта кўнгилдагидек меҳнат қила олмайди. Агар бунёдкорлар эрталаб хушкайфият билан ишга кетиб, кечқурун бу ерга шошилсалар демак, ўз зиммамиздаги вазифани яхши уддалаяпмиз, деб ўйлаймиз.

Йигирма бир нафар илғор ишчини бирлаштирган ётоқхона Совети барча ишларга бош-қош. Айниқса тартиб-интизомни сақлашда, кечалар ўтказишда, озодаликни кузатиб боришда Совет аъзоларининг роли катта бўлмоқда. Советнинг И. Маҳмудов, К. Жўрақулов, А. Гайда, В. Эгамбердиев сингари ташаббускор аъзолари активлик кўрсатмоқдалар. Ётоқхонада ичкиликбозлик тўла барҳам топди. Бунга амал қилмайдиганларга нисбатан кескин чоралар кўрилмоқда. Уларнинг ярамас хулқи Совет йиғилишида муҳокама қилинади, тегишли чоралар белгиланади, бундан ўзига тўғри хулоса чиқариб олмаганлар ётоқхонадан четлаштирилади. Бинокорлардан Г. Москвин, Ю. Юдинлар ана шундай жазога лойиқ деб топилдилар.

Ётоқхонада яшаш шароитини янада яхши бўлишига ҳалақит бераётган камчиликлар ҳам йўқ эмас. Ўтган йилги қаҳратон қишда ётоқхона деярли иситилмади, иссиқ сув бўлмади. Очиқ жойда, совуқ кунларни писанд қилмай ишлайдиганларга бу қўшимча ноқулайликлар вужудга келтирди. Жиҳозлар, жумладан, кўпгина мебеллар эскириб қолган. Санитария, ювиниш хоналари анчадан бери эшиксиз, кўрпа-тўшакларни алмаштирадиган вақт аллақачонлар келган. Ана шу камчиликлар бартараф этилганда қурувчилар ётоқхонаси янада файзли, уларнинг меҳнатдан сўнг кўнгилдагидек дам олишлари тўла таъминланган бўлади.

Т. ҚОБИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНМАДИ

Редакцияга келган имзосиз хатда Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг биринчи участкасидаги Гўзал маҳалласида истиқомат қилувчи айрим кишилар устидан шикоят қилинган эди. Хат текшириш учун халқ депутатлари Калинин район совети ижроия комитетига юборилган. Ана шу хат юзасидан ўтказилган текшириш якунлари бўйича яқинда район ижроия комитетининг раиси Б. Жуманиёзов имзоси билан жавоб олинди.

Район ижроия комитети вакиллари имзосиз хатни бевосита Гўзал маҳалласига бориб текширганларида шулар маълум бўлдики, «Партия XXI съезди» совхози томонидан бригадир Қозоқбой Шодиевга якка тартибда уй қуриш учун ҳеч қандай ер участкаси ажратиб берилмаган. Қозоқбой Шодиевнинг акаси Омонтой Шодиевга келганда эса унинг рафиқаси — Шоира Шодиевага совхоз дирекцияси ва ишчилар комитетининг 1975 йил 28 июндаги қарорига мувофиқ қонуний тарзда ер участкаси ажратилган.

Хатда маҳаллада истиқомат қилувчилардан 3 минг сўм пул йиғиб олинганлиги кўрсатилганди. Текширишда эса маълум бўлишича маҳалла аҳолисининг розилиги билан зарур асбоб-анжомлар сотиб олиш учун 3 минг сўм эмас, 1 минг 400 сўм пул йиғилган.

Умуман имзосиз хатда келтирилган фактлар бузиб ёки бўрттириб кўрсатилган, баъзилари эса мутлақо тасдиқланмади.

«СУРХОН» БОЛАЛАР ИХТИЁРИДА

◆ Қурилиш ташкилотларининг областлараро ҳамкорлиги тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Бу тажриба архитектура ранг-баранглиги, иш сифатини оширишга ёрдам бераяпти. Яқинда сурхондарёлик бинокорлар Тошкент жажжиларига тортиқ қилган 280 ўринли 499-болалар боғчаси ҳам қулай ва кўркам бино сифатида давлат комиссияси томонидан қабул қилинди. Суратларда: боғчанинг биринчи тарбияланувчилари унинг очилиш тантанасида; боғча биносининг умумий кўриниши.

А. Зуфаров фотолари.

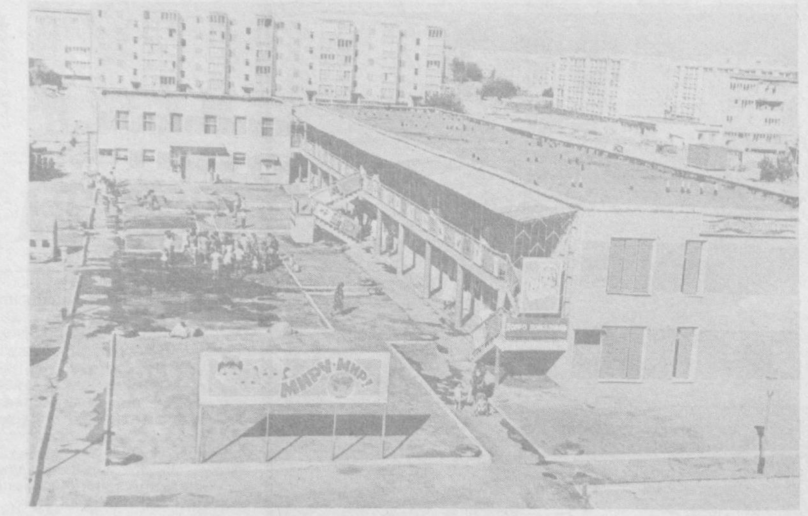

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ТЕРМА КОМАНДА ЮТУҒИ

1986 йилда Мексикада футбол бўйича жаҳон чемпионати ўтказилади. СССР терма командаси ана шу чемпионатга тайёргарлик юзасидан саралаш мусобақаларидан олдин Москвада Германия Федератив Республикаси футболчиларини қабул қилди. Гарчанд бу учрашув ҳеч қайси командага очко келтирмаса ҳам лекин ўйиннинг дастлабки дақиқалариданоқ кескин баҳс бошланди. Футболчиларимиз кўтаринки руҳда ўйнаб 1:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Ягона тўпнинг автори Зигмантовичдир. СССР терма командаси бу рақибларни фақатгина 1958 йилда мағлубиятга учратган эдилар. Шундан бери энди иккинчи марта ғалабага эришишди.

✦ ✦

УНИВЕРСИАДА СОВРИНДОРЛАРИ

Японияннинг Кобе шаҳрида жаҳон универсиадаси қизғин давом этмоқда. Унда республикамиздан ҳам ўнга яқин спортчи иштирок этаяпти. Жаҳон ва Европа чемпионатларининг совриндори Лариса Белоконь 100 метрга брасс усулида сузишда 1.12,24 натижа кўрсатиб, бешинчи ўринни эгаллади. 200 метрга брасс усулида сузишда эса саккизинчи бўлди.

Универсиадада мамлакатимиз студентлари 12 олтин, 6 кумуш ва 8 бронза медалини қўлга киритиб, биринчи ўринда бормоқдалар. Американиклар эса 20 медаль билан иккинчи ўринни эгаллаб туришибди. Қолган командалар эса нисбатан анча кам очко жамғаришган.

✦ ✦

АЁЛЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Наманган областининг Косонсой районида «Пахтакор» республика кўнгилли спорт жамияти хотин-қизлар спартакиадаси ўтказилди. Унда аёллар спортнинг велоспорт, волейбол, шахмат-шашка, стол тенниси, ГТО кўп кураши ва қишлоқ хўжалиги касблари бўйича мусобақалашдилар. Областимиз вакиллари умумкоманда ҳисобида тўртинчи ўринни эгалладилар.

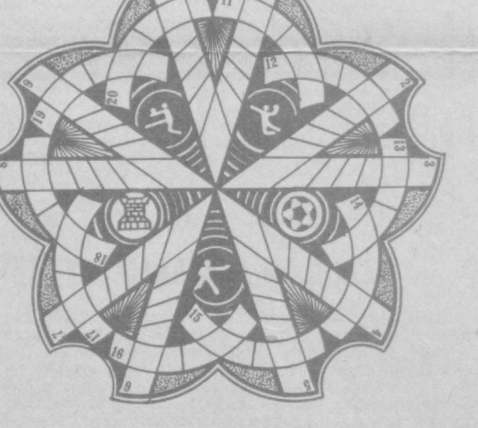

«СПОРТ» КРОССВОРДИ

БЎЙИГА: 1. Жаҳон чемпионлигига сазовор бўлган таниқли ўзбек боксчиси. 2. Гимнастика ва оғир атлетика машқларини бажаришда қўлланиладиган асбоб. 3. Баландликка сакраш бўйича олимпиада ўйинлари чемпиони, халқаро рекордчи. 4. Ўзбек штангачиси, рекордчи, халқаро классдаги спорт мастери. 5. Замонавий бешкураш бўйича олимпиада ўйинлари ва жаҳон чемпиони. 6. Капитан раҳбарлигидаги спортчилар группаси. 7. Пионерларнинг Бутуниттифоқ ҳарбий-спорт ўйинлари. 8. Шахмат бўйича жаҳон чемпионларидан бири. 9. Ватанимиз моҳир футбол ҳужумчилари клуби. 10. Таниқли ўзбек полвонларидан бири.

ЭНИГА: 11. Тошкент область футбол командаларидан бири. 12. Ақлий спорт ўйини. 13. Спортчиларнинг таълим-спорт машқларини олиб борувчи мутахассис. 14. Ўқни бехато отадиган спортчи. 15. Энг оммавий спорт ўйинларидан бири. 16. Боксда рақибнинг кучли зарбидан юз берадиган ҳолат. 17. Шахматда тезроқ ҳужумга ўтиш мақсадида бирор донани қурбон қилиш. 18. Машҳур футбол командаларидан бири. 19. Ракетка билан ўйналадиган спорт тури. 20. Ватанимизнинг машҳур хоккейчиларидан бири.

Тузувчи: Ф. ОРИПОВ.

ОБ·ҲАВО

Синоптикларнинг хабар беришича, яқин кунларда Ўзбекистонда ҳавонинг булутланиб туриши кутилади. Республика территориясидаги айрим жойларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб ўтади, момақалдироқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, қисқа муддатли ёмғир ёғиши мумкин. Шимоли-ғарбдан секундига 1—5 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 16—18, кундузи 29—31 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Жаҳон матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Кремлда Лаос халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Министрлар Советининг Раиси Кейсон Фомвихан билан учрашувига катта эътибор бермоқда. Газеталар марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализмнинг мустаҳкам негизига қурилган Совет-Лаос муносабатлари ривожланиб юксак даражага кўтарилганлигини таъкидламоқдалар, актуал халқаро проблемаларнинг муҳокама қилиниши жаҳондаги вазиятга ва унинг келажакдаги ривожига тааллуқли қарашлар ва баҳолар бир хил эканлигини тасдиқлади, деб уқтирмоқдалар.

◆ ҲИНДИХИТОЙ давлатларининг оммавий ахборот воситалари Лаос, Вьетнам ва Кампучиянинг Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳволни соғломлаштиришга қаратилган конструктив ташаббусига М. С. Горбачев томонидан берилган юксак баҳога эътиборни жалб этмоқдалар.

◆ ЧЕТ эл газеталари М. С. Горбачевнинг ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг амал қилишини кўриб чиқишга бағишланган конференция қатнашчиларига йўллаган мактубига катта эътибор бермоқдалар. Чехословакиянинг «Руде право» газетаси ва бошқа газеталари мактуб текстини биринчи саҳифаларида «Атом урушга хизмат қилмаслиги керак», «Ядро энергияси тинчлик манфаатларига хизмат қилиши лозим», «Ядровий қуролланиш пойгаси чеклаб қўйилсин», «Ядровий хавф-хатар йўқотилсин» деган сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди Болгариянинг «Работническо дело» газетаси, атомдан тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришнинг қатъий тарафдори эканлигини ва у ядро қуролларининг тарқалишига халақит берибгина қолмай ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва орқага буриб юбориш учун ҳам ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилишини яна бир марта намойиш этди.

◆ ФРАНЦИЯНИНГ «Юманите» газетаси совет раҳбарининг мактубига Совет Иттифоқининг ядровий хавфни тугатиш тўғрисидаги янги даъвати, деб баҳо берди. СССР, деб ёзади газета, ўзининг тинчликсеварлигини, ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисида халқаро шартнома тузишга тайёр эканлигини яна бир марта тасдиқлади. Парижда чиқадиган «Матэн» газетаси қуйидагиларни ёзади: Совет Иттифоқи ядро—космик даврда ядровий қуролланиш пойгасини жиловлаш проблемаси космик фазони ҳарбийлаштиришнинг олдини олиш вазифаси билан чамбарчас боғланганлигига эътиборни жалб этмоқда.

◆ АНГЛИЯНИНГ «Дейли телеграф» газетаси мактубни шарҳлаб, қуйидагиларни ёзади: СССР ядровий қуролланишни чеклаш йўлида бир томонлама тартибда қадам қўйиб, бошқаларга доимо намуна кўрсатиб келди. Совет Иттифоқи ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини ўз зиммасига олди. Бундан ташқари, Совет Иттифоқи ҳар қандай ядровий портлатишларни бир томонлама тўхтатиб қўйганлиги унинг ядровий қуролланиш пойгасини чеклашга интилаётганлигини тасдиқловчи янги далил бўлди.

(ТАСС).

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

◆ БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида айтилишича, ўтган куни Ироқ қўшинлари фронтнинг турли участкаларида душман позицияларига зарба беришни давом эттирганлар. Эроннинг катерлари, блиндажлари, ўт очиш нуқталари, ўқ-дори омборлари, шунингдек аскарлари яксон қилинган.

Майсан секторининг шарқий қисмида Эрон бўлинмасининг ҳужумлари даф этилган. Бу бўлинмалар талафот кўриб, чекинганлар.

◆ НИКОСИЯ. (ТАСС). ИРНА ахборот агентлиги (Эрон) хабар қилади, кейинги 24 соат ичида Эрон артиллериясининг ўти билан душман танклари, тўп ва миномётлари ва бошқа ҳарбий объектлари ишдан чиқарилган, Ироқ солдат ва офицерларидан неча ўнлаб киши ўлдирилган ва жароҳатланган.

Ироқ батареялари Эрон территориясидаги Ободон ва Хуррамшаҳр шаҳарларини ўққа тутишни давом эттирган.

МИЛЛАТГА МУРОЖААТ

КОТОНУ. 28 август. Лагосдан олинаётган хабарларга кўра, армия штабининг бошлиғи генерал-майор Иброҳим Бабангида Нигерия президенти ва қуролли кучларининг бош қўмондони бўлган.

Ўтган кун кечаси у радио ва телевидение орқали миллатга мурожаат қилиб, кечаги тўнтаришнинг асосий сабабларидан бири «экономикани нотўғри бошқариш ва аҳоли турмуш даражасининг умуман пасайиб кетиши» бўлди, деб айтди. Бабангида иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш режаларига тўхталиб, халқаро валюта фонди билан «яхши муносабатда бўлиш» менинг ҳукуматимнинг биринчи навбатдаги вазифаси бўлади, деди.

Ташқи сиёсат соҳасида, унинг сўзларига кўра, Нигериянинг янги раҳбарлари Африка Бирлиги Ташкилоти ва Ғарбий Африка иқтисодий ҳамжамияти принципларига риоя қилишни давом эттираверади. Мамлакатнинг янги раҳбарлари қўшилмаслик ҳаракатида актив қатнашиш, адолатли халқаро иқтисодий тартиб ўрнатишга эришиш, Намибия халқининг озодлик курашини қўллаб-қувватлаш, шунингдек қурғоқчиликдан азият чеккан Африка давлатларига моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш ниятидадир».

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БЕРН. Цюрихда ўрмончилик тажриба станциялари халқаро бирлашмасининг конференцияси бўлиб ўтди. Унда 30 мамлакатдан 170 олим қатнашди, деб хабар қилади «Нойе Цюрхер Цайтунг» газетаси. Конференцияда маъқулланган резолюцияда ўрмонларни муҳофаза қилиш учун сира кечиктирмай актив чора-тадбирлар кўриш кераклиги таъкидланади.

◆ РИМ. Пассажир поездлари перронлар олдида тўхтаб қолди, юк составлари пўлат йўлларга чиқмади. Болонье, Милан, Турин, Венеция ва Триест темирйўлчилари демократик касаба союзлари даъватига биноан забастовка эълон қилдилар. Улар иш ҳақи оширилишини, меҳнат шароити яхшиланишини, янги иш жойларини барпо этишни талаб қилмоқдалар.

◆ ПАРИЖ. Кичкина дарё транспорт кемаларининг юзга яқин эгалари Франциянинг Мелена шаҳри префектураси биносини эгаллаб олдилар. Дарёчилар молиявий аҳволлари муттасил ёмонлашиб бораётганлигига қарамай, маъмурлар ёрдам кўрсатишдан бош тортиб, аҳволни яхшилаш учун ҳеч қандай иш қилмаётганликларига қарши норозилик билдирмоқдалар.

✦ БАНГКОК. Ғарб давлатларининг, биринчи навбатда АҚШ ва Японияннинг бузғунчилик сиёсати Таиланд экономикасига ҳалокатли таъсир ўтказмоқда, деди Таиланд бош министри Прем Тинсуланон. У Хатъяй шаҳрида савдо-саноат доиралари ҳузурида сўзга чиқиб, мамлакат яқин келажакда АҚШга тўқимачилик саноати маҳсулотларини экспорт қилишни 64 процент қисқартиришга мажбур бўлади, деб тан олди. Ҳозир Вашингтонда Таиланд маҳсулотларини импорт қилишни кескин чеклашни кўзда тутувчи қонун лойиҳаси кўриб чиқилмоқда.

✦ ТОКИО. Мамлакатдаги урушга қарши саккиз ташкилот вакиллари шаҳардаги марказий паркда Америка Ҳарбий денгиз флотининг зарбдор группаси Японияннинг Майзуру портига киришига қарши норозилик намойиши ўтказдилар. Улар ичида ядро қуроли бўлиши мумкин бўлган бу кемаларни Япония сувларидан дарҳол чиқариб юборишни маъмурлардан талаб қилдилар. Ҳозирги вақтда «Дартер» зарбдор сув ости кемаси ҳамда АҚШнинг учта жанговар кемаси Майзуру портида турибди. Улар орасида «Томагавк» қанотли ракеталари билан қуролланган «Элиотт» эсминеци ҳам бор.

(ТАСС).

КАНБЕРРА. Австралия пойтахтининг хотин-қизлари Жанубий Африка республикаси ирқчиларининг маҳаллий қора танли аҳолига нисбатан бедодликларини қатъий қораладилар. «Аёллар ирқчиликка қарши» ташкилотининг даъватига биноан Канберрада истиқомат қиладиган хотин-қизлардан катта бир гуруҳи Австралиядаги ЖАР элчихонаси биноси олдида норозилик намойиши ўтказди. Полиция намойиш қатнашчиларидан 30 кишини қамоққа олди. Суратда: намойиш қатнашчиларидан бирини қамоққа олиш пайти.

АП—ТАСС телефотоси.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

6 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ВА МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИДА «ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ СУРАТГА ОЛГАН

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИНГ

РЕСПУБЛИКА ПРЕМЬЕРАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Сценарий муаллифлари — Д. ИСҲОҚОВ, Э. ЭШМУҲАМЕДОВ.

Режиссёр — Э. ЭШМУҲАМЕДОВ.

Ролларда: Ф. МАНАФОВ, Л. БЕЛОГУРОВА, Ф. ФАЙЗИЕВ.

Фильм ўзининг формаси жиҳатидан мураккаб ва кинороманга яқин туради. Экранда урушдан кейинги Тошкент ва унинг аҳолиси ҳаёти акс этган. Фильм воқеалари узоқ даврни — 30 йилга яқин муддатни ўз ичига олиб, унда жуда катта ҳажмдаги воқеалар ва эпизодлар мужассамлашган. Мазкур кино асарида оддий ишчи йигит Тимур Исмоиловнинг мураккаб ва гоҳида зиддиятли тақдири, қаҳрамоннинг ёрқин муҳаббати, бошдан кечирган ҳаёт драмаси мисолида ҳозирги жамиятимиз социал ва ижтимоий ҳаётининг бус-бутун қатламлари, Тошкентнинг ривожланиш йўлидан олға ҳаракати ўз талқинини топган.

Бугунги ҳаётимиз кўпдан-кўп проблемаларини, ҳозирги кунда партиямиз муросасиз кураш олиб бораётган энг салбий характерлар ва ҳолатларни акс эттирган мазкур фильм ўзига хос асардир.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ.

ШИФОБАХШ ҲАВО—ТАНГА ДАВО

ТУРЛИ ХАСТАЛИКЛАРГА ЧАЛИНГАН БЕМОРЛАРГА ТОЗА ҲАВО ШИФОБАХШДИР.

ИНГАЛЯТОР АИИП—1

Шифобахш модда —аэрозолни тайёрлайди ва организмга киритади.

Бу аппарат уй шароитларида ишлатиш учун мўлжалланган. (Фақат врач маслаҳати билан бажарилади).

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИДА АИИП-1 АЭРОЗОЛЬ ИНГАЛЯТОРИ БОР.

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ (телефон 97-70-81).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

1 августдан 1986 йил газета ва журналлари учун обуна бошланганлигидан хабардорсиз, албатта. Янги йилнинг дастлабки кунинданоқ хонадонингизга «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетаси бориб туришини истасангиз шу кунларда унга обуна бўлишни унутманг. Бунинг учун «Союзпечать» агентликларига ёки иш жойингиздаги, ўқув юрти ва турар-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчиларга мурожаат қилсангиз бас. Улар сизни келаси йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишади, 1 ноябрдан обуна бўлганларга эса газета 1986 йил февралидан бошлаб етказиб берилади.

«Тошкент ҳақиқати»га обуна исталган муддат учун чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Газетанинг ОБУНА БАҲОСИ:

бир йилга—6 сўм 60 тийин, олти ойга—3 сўм 30 тийин.

ТВ

БУГУН

МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильмлар.
10.25 «Синов кунлари». Телефильм.
10.55 «Гоби ва Хинган оша». Бадиий фильм. 2-серия.
12.15 Совет қўшиқларидан концерт.
12.30—15.00 Янгиликлар.
15.15 Телефильмлар.
16.05 Болалар учун телевизион бадиий фильм.
16.45 «Қобус». Телефильм премьераси.
16.55 «Рус тили».
17.25 «Чарм тўп» клубининг совринн учун.
18.10 Вьетнам усталарининг санъати.
18.45 «Янги ўқув йилининг бошланишига». СССР маориф министри С. Г. Шчербаков сўзи.
19.00 Свердловск шаҳар болалар филармонияси солистларининг чиқиши.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Тележурнал.
20.05 Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига.
20.45 Санъат усталарининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 «Кинопанорама».
23.35 «Дунё воқеалари».
23.50 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Телефильм.
9.45 «Ҳиссиёт туғёни». Бадиий фильм.
11.00 Мактаб ўқувчиларининг СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР Медицина Фанлари академиясининг мухбир аъзоси, трансплантология ва сунъий органлар институтининг директори В. И. Шумаков билан учрашуви.
11.45 «Бир актёр театри». В. Яхонтов А. С. Пушкин асарларини ўқийди.
12.45 «Сотилган кулги». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
15.00 Инглиз тили.
15.30 Поэзия. О. Фокина.
16.00 Ленин комсомоли мукофотининг лауреати «Калинка» халқ чолғу оркестри чалади.
16.30—18.30 Янгиликлар.
18.45 «Музикали киоск».
19.15 «Саёҳатчилар клуби».
20.15 Халқ куйлари.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Шахмат мактаби».
21.15 Телефильм.
21.30 «Время».
22.05 Карл Готт «Люцерна» концерт залида (ЧССР).

ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 Илмий-оммабоп фильм.
8.30 «Ахборот».
8.50 Музикали фильм.
18.15 Янгиликлар.
18.30 Мультфильм.
18.45 «Хайр, боғча, салом мактаб!».
19.15 «Янги ўқув йилингиз билан!».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Халқаро аҳвол кундалиги.
19.55 «Ўзбекистон халқ шоири Т. Жумамуродов билан ижодий учрашувлар».
20.30 «Ахборот».
20.50 ЎзССР Давлат телерадиоси Уйғур ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига. Кўрсатув ва концерт.
23.15 Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ II

9.00—16.15 МТ II.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади: «Фестиваль садоси».
18.50 «Ғалабадан сўнгги жанг». Бадиий фильм. 2-серия.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Ўртоқ қўшиқ». 2-кўрсатув (такрорий).
21.00 «Сизнинг томорқа хўжалигингизда» (такрорий).
21.30 МТ II.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / «Ташкентская правда» /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

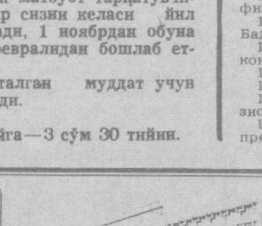

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари — 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда —325553; совет қурилиши—325645; маданият—325767; ахборот ва спорт—337010, 325373; хатлар ва оммавий ишлар—334408, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик —325556; редакция бўйича тунги навбатчи—334808, 325353.